

Barn og unge

Aktuell statistikk

Del 1: Befolkningen
Familie
Helse
Kriminalitet
Fritid

Lands-
sammendrag

Barn og unge. Aktuell statistikk

I *Barn og unge. Aktuell statistikk* publiseres statistikk på ulike emneområder, der alle tall dekker barn og unge under 18 år.

Barn og unge. Aktuell statistikk kommer i to deler, med forskjellig emnemessig innhold. Del 1 (dette heftet) dekker barn i befolkningen, familieforhold, helse, kriminalitet og fritid. Del 2 (utkommer senere) tar for seg barn i utdanning, arbeid, økonomiske forhold og barnevern.

Husk å oppgi kilde: *Barn og unge. Aktuell statistikk*/Statistisk sentralbyrå.

Ansvarlig seksjon: Seksjon for befolknings- og utdanningsstatistikk.

Redaktør: Elisabetta Vassenden.

Redaksjonsmedarbeider: Ingvild Hauge, tlf. 62 88 52 24, faks 62 88 52 89, e-post: inh@ssb.no.

Redigering: Randi Hansen Øiseth.

Priser: Pr. hefte kr 50,- inkl. mva. Pakkepris (19 fylkeshefter og hefte med landstall) kr 600,- inkl. mva.

Forespørsel om salg rettes til: Statistisk sentralbyrå, Salg- og abonnementservice, Postboks 1260, 2201 Kongsvinger, tlf. 62 88 55 00, faks 62 88 55 95, e-post: salg- og abonnement@ssb.no.

ISBN 82-537-4518-4

Elektronisk formidling

Foruten papirutgaven finnes tabellene i elektronisk versjon under SSBs Webtjeneste på Internett. Adressen er <http://www.ssb.no>. Tabellene kan lastes ned i Excel.

En diskett-versjon kan også gjøres tilgjengelig ved forespørsel.

Andre tabeller

Spesialtabeller kan bestilles fra Statistisk sentralbyrå.

Standardtegn

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:.
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Rettet siden forrige utgave	r

Innhold

1. Barn og unge i befolkningen	3
2. Barn og unges familier	13
3. Barn og unges helse	26
4. Barn og unges lovbrudd	34
5. Barn og unges fritid	38

Innledning

Barn og unge. Aktuell statistikk samler Statistisk sentralbyrås data om barn og unge og presenterer regionale tall med korte artikler, tabeller og figurer.

Barn og unge. Aktuell statistikk utgis som 1 landspublikasjon og 19 fylkespublikasjoner. Landspublikasjonen gir tall for landet som helhet og for de enkelte fylkene der det har vært mulig. Tallene i fylkespublikasjonene er på kommunenivå, eller på fylkes- og landsnivå hvis statistikken ikke kan gis på mindre geografiske enheter.

Publikasjonene kommer i to deler. Del 1, som dette heftet inngår i, dekker barn i befolkningen, familieforhold, barns helse, deres kontakt med rettsvesenet og barns fritid. Del 2 vil bli utgitt ved årsskiftet 1998-1999, med disse emnene: Barn i barnehager, barn og unge i skolen, unge i arbeidsstyrken, barn og økonomi og barn i barnevernet.

Barn er i denne publikasjonen definert som personer under 18 år, dvs. under myndighetsalder. Dette er i tråd med norsk lov og FNs konvensjon om barnets rettigheter. I enkelte tilfeller vil tabellene dekke lengre eller kortere aldersspenn, avhengig av hva som er hensiktsmessig og/eller finnes om temaene.

De nyeste tilgjengelige tallene er tatt med, dvs. hovedsakelig fra perioden 1995-1997.

Publikasjonene er tilgjengelige på SSBs webside på Internett. Webadressen er <http://www.ssb.no>.

En undersøkelse gjennomført av Norsk senter for barneforskning i 1994 (Arbidsrapport nr. 15) avslørte at statistikk i liten utstrekning ble tatt i bruk i ulike beslutningsprosesser. Håpet er at denne publikasjonen, som samler mye informasjon, kan gjøre statistikk om barn og unge lettere tilgjengelig og være til hjelp for alle som interesserer seg for og arbeider med barn, det være seg planleggere i kommuner og fylker, politikere, personer som har sitt daglige virke blant barn og allmennheten generelt.

Barne- og familiedepartementet har finansiert utarbeidelsen av publikasjonene. Representanter fra Barneombudet og Norges forskningsråd har gitt faglige innspill til prosjektet.

1. Barn og unge i befolkningen

Det bor 1 022 300 barn og unge i Norge. Prognoser for de neste 20 årene viser vekst i barnetallene i noen aldersgrupper, mens det forventes nedgang i andre aldersgrupper.

1.1. Personer 0-17 år, etter fylke og bostedsstrøk. 1. januar 1997

		Alder				
		I alt	0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-17 år
00 Hele landet	I alt	1 022 291	364 967	394 331	156 842	106 151
	Tettbygd strøk	753 351	275 764	289 375	112 262	75 950
	Spredtbygd strøk	266 546	88 131	104 092	44 295	30 028
	Uspesifisert strøk	2 394	1 072	864	285	173
01 Østfold	I alt	52 278	17 821	20 274	8 295	5 888
	Tettbygd strøk	41 128	14 186	15 922	6 416	4 604
	Spredtbygd strøk	10 967	3 558	4 277	1 862	1 270
	Uspesifisert strøk	183	77	75	17	14
02 Akershus	I alt	108 828	39 572	42 875	15 762	10 619
	Tettbygd strøk	95 742	35 080	37 736	13 725	9 201
	Spredtbygd strøk	12 987	4 453	5 101	2 020	1 413
	Uspesifisert strøk	99	39	38	17	5
03 Oslo	I alt	94 920	39 594	34 914	12 273	8 139
	Tettbygd strøk	94 538	39 433	34 781	12 220	8 104
	Spredtbygd strøk	287	127	105	34	21
	Uspesifisert strøk	95	34	28	19	14
04 Hedmark	I alt	39 155	13 159	15 315	6 387	4 294
	Tettbygd strøk	20 184	6 716	7 851	3 314	2 303
	Spredtbygd strøk	18 873	6 402	7 427	3 060	1 984
	Uspesifisert strøk	98	41	37	13	7
05 Oppland	I alt	38 688	13 045	15 012	6 301	4 330
	Tettbygd strøk	19 686	6 725	7 528	3 228	2 205
	Spredtbygd strøk	18 774	6 208	7 410	3 050	2 106
	Uspesifisert strøk	228	112	74	23	19
06 Buskerud	I alt	51 085	17 643	20 077	8 020	5 345
	Tettbygd strøk	38 553	13 321	15 172	6 078	3 982
	Spredtbygd strøk	12 418	4 276	4 851	1 934	1 357
	Uspesifisert strøk	114	46	54	8	6
07 Vestfold	I alt	47 026	15 918	18 532	7 473	5 103
	Tettbygd strøk	37 067	12 467	14 713	5 879	4 008
	Spredtbygd strøk	9 863	3 415	3 780	1 581	1 087
	Uspesifisert strøk	96	36	39	13	8
08 Telemark	I alt	36 388	12 194	14 279	5 863	4 052
	Tettbygd strøk	26 161	8 993	10 151	4 150	2 867
	Spredtbygd strøk	10 122	3 151	4 095	1 700	1 176
	Uspesifisert strøk	105	50	33	13	9
09 Aust-Agder	I alt	24 506	8 072	9 440	4 205	2 789
	Tettbygd strøk	14 874	4 988	5 715	2 499	1 672
	Spredtbygd strøk	9 548	3 040	3 703	1 696	1 109
	Uspesifisert strøk	84	44	22	10	8
10 Vest-Agder	I alt	38 618	13 307	14 857	6 229	4 225
	Tettbygd strøk	29 097	10 085	11 109	4 711	3 192
	Spredtbygd strøk	9 403	3 170	3 703	1 508	1 022
	Uspesifisert strøk	118	52	45	10	11

1.1. Personer 0-17 år, etter fylke og bostedsstrøk. 1. januar 1997
(forts.)

		Alder				
		I alt	0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-17 år
11 Rogaland	I alt	96 599	34 717	37 125	14 756	10 001
	Tettbygd strøk	77 607	28 408	29 817	11 516	7 866
	Spredtbygd strøk	18 898	6 260	7 282	3 227	2 129
	Uspesifisert strøk	94	49	26	13	6
12 Hordaland	I alt	105 465	37 882	40 454	16 287	10 842
	Tettbygd strøk	75 610	28 216	28 777	11 187	7 430
	Spredtbygd strøk	29 668	9 594	11 614	5 069	3 391
	Uspesifisert strøk	187	72	63	31	21
14 Sogn og Fjordane	I alt	26 935	9 303	10 379	4 235	3 018
	Tettbygd strøk	13 221	4 846	5 044	1 957	1 374
	Spredtbygd strøk	13 596	4 388	5 300	2 272	1 636
	Uspesifisert strøk	118	69	35	6	8
15 Møre og Romsdal	I alt	58 698	19 624	22 802	9 649	6 623
	Tettbygd strøk	35 119	12 222	13 647	5 535	3 715
	Spredtbygd strøk	23 522	7 379	9 132	4 106	2 905
	Uspesifisert strøk	57	23	23	8	3
16 Sør-Trøndelag	I alt	60 161	21 977	23 051	9 086	6 047
	Tettbygd strøk	44 038	16 371	16 889	6 462	4 316
	Spredtbygd strøk	15 907	5 495	6 080	2 607	1 725
	Uspesifisert strøk	216	111	82	17	6
17 Nord-Trøndelag	I alt	31 071	10 620	12 044	4 985	3 422
	Tettbygd strøk	16 218	5 627	6 218	2 587	1 786
	Spredtbygd strøk	14 791	4 967	5 799	2 392	1 633
	Uspesifisert strøk	62	26	27	6	3
18 Nordland	I alt	57 273	19 902	22 176	9 067	6 128
	Tettbygd strøk	37 236	13 405	14 213	5 693	3 925
	Spredtbygd strøk	19 758	6 370	7 861	3 338	2 189
	Uspesifisert strøk	279	127	102	36	14
19 Troms	I alt	36 153	13 496	13 691	5 399	3 567
	Tettbygd strøk	23 446	9 227	8 833	3 244	2 142
	Spredtbygd strøk	12 676	4 260	4 848	2 147	1 421
	Uspesifisert strøk	31	9	10	8	4
20 Finnmark	I alt	18 444	7 121	7 034	2 570	1 719
	Tettbygd strøk	13 826	5 448	5 259	1 861	1 258
	Spredtbygd strøk	4 488	1 618	1 724	692	454
	Uspesifisert strøk	130	55	51	17	7

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Begrepene tettbygd/spredtbygd strøk er gitt av SSBs definisjon av tettsted. Et tettsted er i hovedregelen en hus-samling hvor det bor minimum 200 personer og er mindre enn 50 meter mellom husene.

Norge hadde 1 022 300 bosatte i alderen 0-17 år pr. 1. januar 1997. Barn og unge utgjorde altså omtrent én fjerdedel av befolkningen.

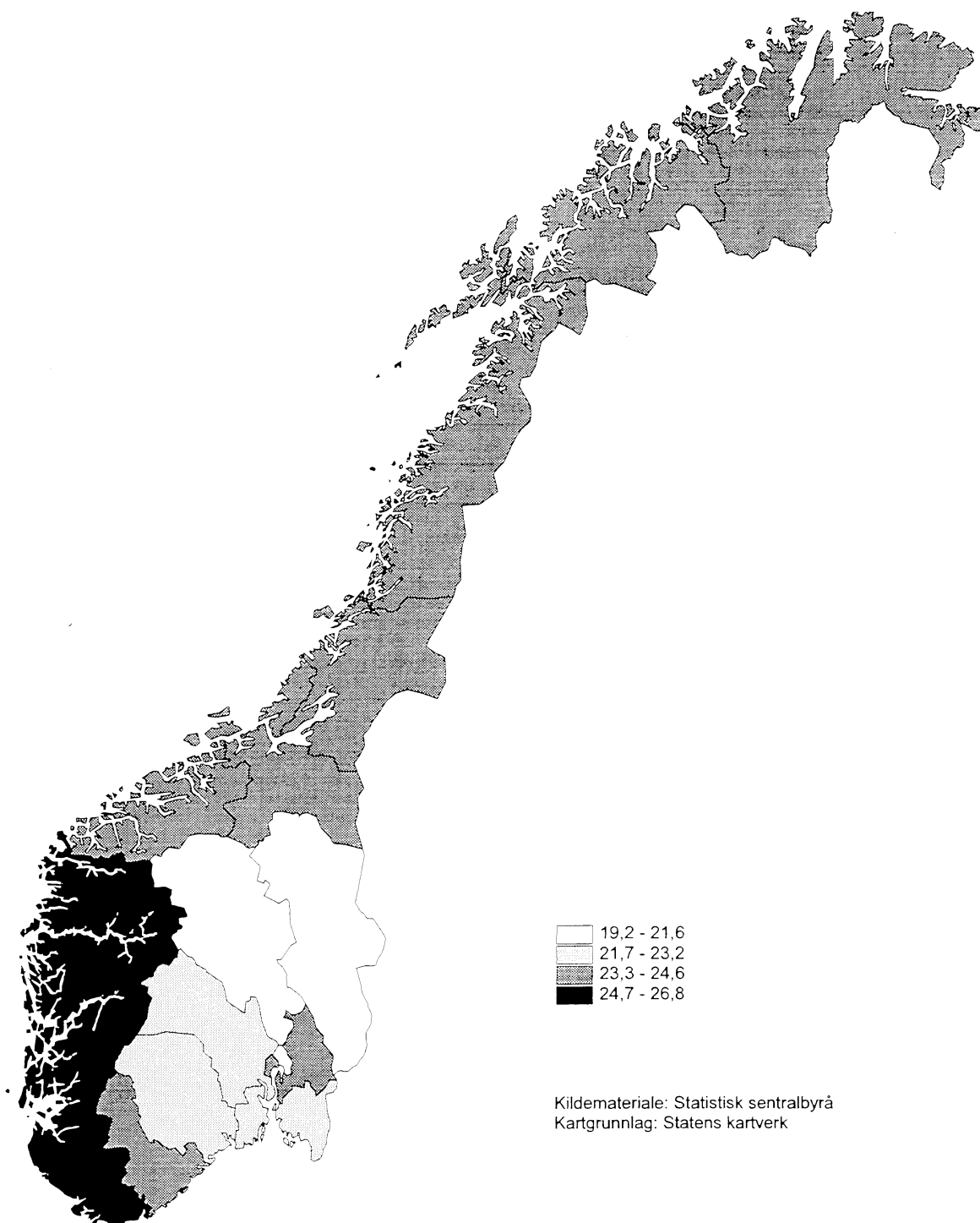
Det meste av Norges befolkning er bosatt i tettbygde strøk, og på landsbasis bodde hele 74 prosent av alle barn og unge i tettbygde strøk ved inngangen til 1997. I alle fylkene var det flere barn og unge i tettbygde strøk enn i spredtbygde strøk, uansett aldersgruppe. Med ett unntak: I Sogn og Fjordane var flest 0-5-åringer bosatt

i tettbygde strøk, mens det derimot var flere 6-17-åringer i spredtbygde strøk.

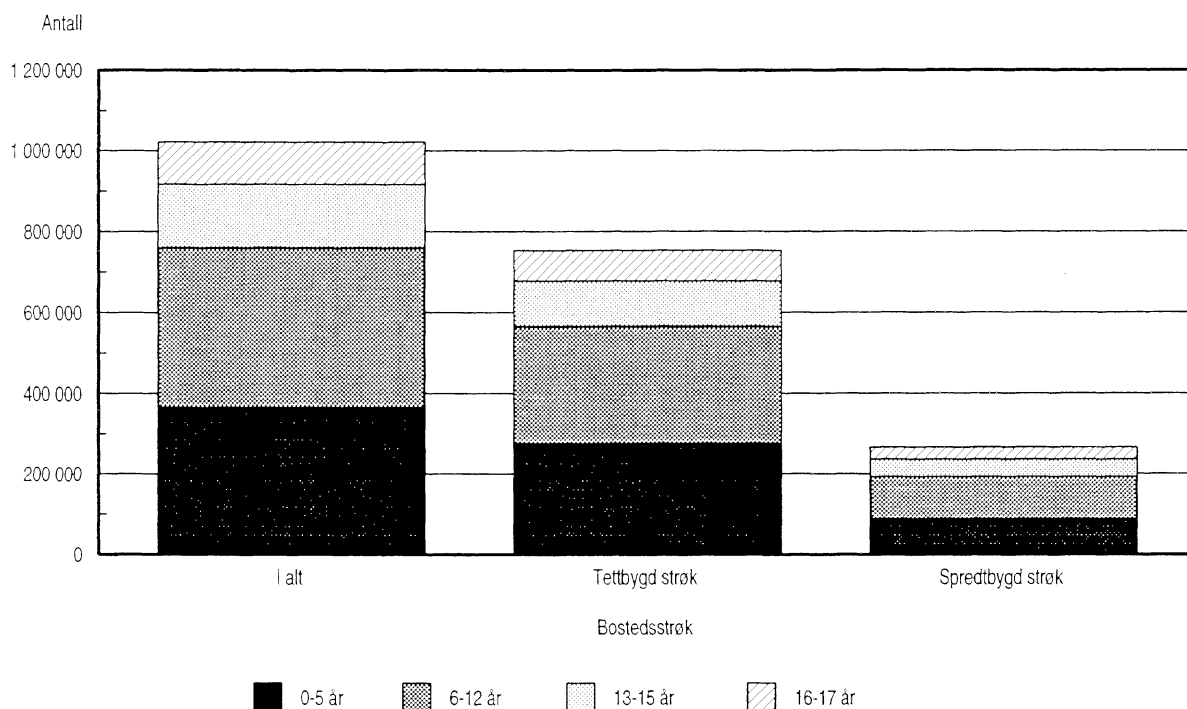
I fylkene med landets største byer var det, ikke overraskende, en stor del av barn og unge som bodde i tettbygde strøk.

Tabell 1.1 viser fordelingen av barn og unge mellom tettbygd, spredtbygd og uoppgitt bostedsstrøk for hvert fylke. Bosettingsmønsteret varierer mellom (og innen)

Figur 1.1. Personer 0-17 år i prosent av folke­mengden. 1. januar 1997

Figur 1.2. Personer 0-17 år, etter alder og bostedsstrøk, 1. januar 1997

1.2. Framskriving av folkemengden, etter alder og fylke, 2000, 2010 og 2020

Fylke og år	Menn					Kvinner					
	Alle aldere	Av dette				Alle aldere	Av dette				
		0-5	6-12	13-15	16-17		0-5	6-12	13-15	16-17	
00 Hele landet	2000 ..	2 206 547	185 880	216 142	81 835	54 101	2 252 848	176 169	205 369	77 672	51 104
	2010 ..	2 306 626	169 873	215 324	95 077	63 599	2 341 806	161 112	204 391	90 141	60 264
	2020 ..	2 395 618	172 434	198 300	88 299	60 825	2 425 069	163 557	188 211	83 850	57 850
01 Østfold	2000 ..	118 867	8 907	10 981	4 199	2 826	123 007	8 493	10 363	4 049	2 687
	2010 ..	121 149	7 845	10 507	4 766	3 285	124 673	7 492	10 132	4 546	3 113
	2020 ..	123 481	7 817	9 407	4 315	3 016	126 704	7 452	9 077	4 129	2 898
02 Akershus	2000 ..	225 360	19 954	24 098	8 732	5 435	230 455	18 923	22 774	7 990	5 123
	2010 ..	240 325	18 298	24 194	10 655	7 084	247 089	17 397	22 813	9 986	6 644
	2020 ..	249 892	18 649	22 391	9 923	6 779	257 997	17 739	21 071	9 353	6 398
03 Oslo	2000 ..	245 380	21 278	20 259	6 825	4 364	263 819	20 028	19 570	6 554	4 120
	2010 ..	268 295	20 594	22 195	9 252	6 029	281 518	19 538	21 274	8 756	5 760
	2020 ..	288 963	21 350	21 168	9 026	6 163	300 630	20 249	20 267	8 657	5 903
04 Hedmark	2000 ..	91 718	6 420	8 296	3 262	2 259	93 824	6 076	7 789	3 137	2 064
	2010 ..	91 667	5 640	7 757	3 510	2 445	93 210	5 312	7 202	3 293	2 337
	2020 ..	92 328	5 583	6 951	3 194	2 219	93 041	5 268	6 458	2 974	2 085
05 Oppland	2000 ..	91 011	6 623	8 113	3 244	2 186	92 296	6 266	7 712	2 984	2 008
	2010 ..	91 888	5 854	7 913	3 580	2 426	92 906	5 571	7 433	3 342	2 323
	2020 ..	93 147	5 785	7 081	3 261	2 277	93 718	5 511	6 670	3 057	2 139
06 Buskerud	2000 ..	114 266	8 870	10 727	4 161	2 744	118 136	8 517	10 339	4 029	2 609
	2010 ..	117 847	7 925	10 531	4 739	3 083	121 487	7 548	10 071	4 614	3 072
	2020 ..	121 375	8 022	9 560	4 341	3 012	124 740	7 634	9 122	4 165	2 896

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

1.2. Framskriving av folkemengden, etter alder og fylke, 2000, 2010 og 2020
(forts.)

Fylke og år	Menn					Kvinner					
	Alle aldere	Av dette				Alle aldere	Av dette				
		0-5	6-12	13-15	16-17		0-5	6-12	13-15	16-17	
07 Vestfold	2000 ..	102 088	8 046	9 904	3 828	2 625	106 527	7 583	9 602	3 751	2 392
	2010 ..	107 224	7 349	9 867	4 430	2 978	110 980	6 936	9 339	4 200	2 844
	2020 ..	111 712	7 495	9 099	4 108	2 849	115 265	7 081	8 674	3 916	2 717
08 Telemark	2000 ..	80 457	6 110	7 643	3 045	1 978	83 047	5 785	7 273	2 809	1 973
	2010 ..	80 951	5 416	7 310	3 309	2 246	83 377	5 129	6 904	3 118	2 080
	2020 ..	81 853	5 400	6 597	3 008	2 080	84 009	5 112	6 207	2 819	1 967
09 Aust-Agder	2000 ..	50 814	4 055	4 944	2 137	1 489	51 395	3 879	4 770	2 044	1 346
	2010 ..	53 222	3 787	4 966	2 236	1 512	53 443	3 603	4 753	2 148	1 463
	2020 ..	55 424	3 781	4 584	2 113	1 473	55 451	3 598	4 391	2 044	1 423
10 Vest-Agder	2000 ..	76 258	6 735	8 149	3 202	2 148	77 925	6 391	7 658	2 891	2 019
	2010 ..	80 392	6 262	8 152	3 607	2 485	81 868	5 940	7 614	3 382	2 250
	2020 ..	83 892	6 358	7 553	3 406	2 350	85 286	6 033	7 098	3 193	2 207
11 Rogaland	2000 ..	185 025	17 856	20 479	7 526	5 063	186 075	16 945	19 275	7 403	4 830
	2010 ..	199 647	16 922	20 787	8 976	5 981	200 419	16 068	19 827	8 599	5 638
	2020 ..	212 238	17 604	19 733	8 556	5 832	213 350	16 710	18 803	8 201	5 581
12 Hordaland	2000 ..	216 559	19 329	22 311	8 424	5 679	219 201	18 316	21 004	7 935	5 232
	2010 ..	228 392	17 649	22 255	9 855	6 611	229 496	16 743	20 983	9 283	6 075
	2020 ..	238 944	18 095	20 500	9 123	6 299	239 192	17 150	19 320	8 609	5 933
14 Sogn og Fjordane	2000 ..	55 067	4 657	5 531	2 269	1 465	53 556	4 443	5 148	2 081	1 380
	2010 ..	56 529	4 321	5 397	2 407	1 620	54 619	4 128	5 103	2 254	1 485
	2020 ..	57 974	4 288	5 029	2 257	1 543	55 825	4 097	4 745	2 116	1 453
15 Møre og Romsdal	2000 ..	121 644	9 922	12 054	4 958	3 318	121 447	9 282	11 522	4 626	3 177
	2010 ..	124 731	8 981	11 703	5 250	3 474	123 221	8 492	11 095	4 886	3 372
	2020 ..	127 623	8 882	10 687	4 820	3 321	125 029	8 390	10 113	4 545	3 156
16 Sør-Trøndelag	2000 ..	129 411	11 053	12 581	4 632	3 160	132 400	10 532	12 338	4 492	2 993
	2010 ..	134 535	9 943	12 500	5 494	3 661	137 045	9 402	11 990	5 384	3 631
	2020 ..	139 488	10 192	11 378	5 053	3 502	141 555	9 639	10 932	4 892	3 392
17 Nord-Trøndelag	2000 ..	63 889	5 320	6 412	2 515	1 608	63 696	5 039	5 994	2 498	1 672
	2010 ..	64 374	4 651	6 120	2 781	1 839	63 917	4 369	5 776	2 635	1 759
	2020 ..	65 104	4 605	5 502	2 490	1 717	64 422	4 323	5 190	2 340	1 623
18 Nordland	2000 ..	121 377	10 078	12 049	4 675	3 060	121 432	9 672	11 351	4 366	2 889
	2010 ..	123 589	8 970	11 643	5 204	3 534	123 313	8 512	11 110	5 004	3 271
	2020 ..	126 066	8 973	10 589	4 757	3 276	125 270	8 546	10 069	4 498	3 091
19 Troms	2000 ..	77 530	6 957	7 684	2 826	1 788	76 718	6 488	7 156	2 659	1 755
	2010 ..	80 698	6 196	7 636	3 357	2 169	80 088	5 849	7 265	3 132	2 130
	2020 ..	83 480	6 234	6 965	3 035	2 078	83 184	5 897	6 623	2 907	1 996
20 Finnmark	2000 ..	39 826	3 710	3 927	1 375	906	37 892	3 511	3 731	1 374	835
	2010 ..	41 171	3 270	3 891	1 669	1 137	39 137	3 083	3 707	1 579	1 017
	2020 ..	42 634	3 321	3 526	1 513	1 039	40 401	3 128	3 381	1 435	992

fylkene, noe som medfører lokale variasjoner i hva slags type omgivelser barna og de unge lever i og har å forholde seg til.

En befolkningsframskriving er en beregning av den framtidige sammensetningen av og utviklingen i befolkningen. Her er tre årstall plukket ut for å vise den an-

tatte utviklingen for barn og unges vedkommende. Tallene, og dermed antakelsene om utviklingen, blir mer usikre jo lenger fram i tid man går. Framskrivingen forutsetter at tidligere trender videreføres. Trendbrudd vil altså skape avvik mellom framskriving og faktisk utvikling.

Alternativ M1 er brukt i denne befolkningsframskrivningen. Alternativ M1 kombinerer mellomalternativene for *fruktbarhet* (1,86 barn pr. kvinne, konstant over hele framskrivingsperioden), for *dødelighet* (en økning i forventet levealder i perioden 1995-2020 fra 75 til 78,5 år for menn og fra 80 til 83,5 år for kvinner) og for *innvandring* (årlig netto innvandring på 7 000 personer på landsbasis fram til 2020). Innenlands flytting er som registrert i perioden 1991-1995.

På landsbasis viser framskrivningstallene for 2000, 2010 og 2020 at i aldersgruppen 0-5 år forventes en nedgang fulgt av en oppgang i barnetallene. 6-12-åringene blir en mindre tallrik gruppe. Aldersgruppen 13-15 år viser en økning før det blir en reduksjon. Det samme gjelder for 16-17-åringene.

60 900 nyfødte i 1996

Det ble født 60 900 levendefødte barn i Norge i 1996. Fødselstallet nådde samme nivå som i 1990, som da var det høyeste siden 1973. På landsbasis var mors gjennomsnittsalder ved første fødsel 26,7 år, ved alle fødsler 29,0 år.

Tallet på dødfødte svarte til 4,5 pr. 1 000 fødte i 1996.

Tallet på fødte inkluderer levende- og dødfødte. Tallet på fødsler vil være lavere enn antall fødte, da det kan fødes både ett, to, tre eller flere barn ved hver fødsel.

1.3. Levendefødte, etter kjønn, mors alder og fylke. 1996

	Levendefødte		Mors alder	
	Gutter	Jenter	15-29 år	30 år og over
Hele landet	31 490	29 437	36 156	24 769
Østfold	1 468	1 416	1 802	1 082
Akershus	3 181	2 910	3 137	2 954
Oslo	4 008	3 743	3 989	3 762
Hedmark	1 096	989	1 239	846
Oppland	1 079	935	1 226	788
Buskerud	1 521	1 336	1 698	1 159
Vestfold	1 322	1 182	1 521	983
Telemark	1 016	966	1 283	698
Aust-Agder	692	619	859	452
Vest-Agder	1 103	1 103	1 361	845
Rogaland	2 970	2 801	3 508	2 263
Hordaland	3 313	3 090	3 992	2 411
Sogn og Fjordane	807	768	876	699
Møre og Romsdal	1 670	1 575	2 033	1 212
Sør-Trøndelag	1 895	1 829	2 254	1 470
Nord-Trøndelag	908	881	1 194	595
Nordland	1 667	1 626	2 086	1 207
Troms	1 122	1 090	1 335	877
Finnmark	652	578	763	466

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

1.4. Samlet fruktbarhetstall, etter fylke. 1991-1995 og 1996

	Samlet fruktbarhetstall ¹	
	1991-1995	1996
Hele landet	1,88	1,89
Østfold	1,72	1,75
Akershus	1,82	1,81
Oslo	1,71	1,71
Hedmark	1,75	1,75
Oppland	1,72	1,66
Buskerud	1,74	1,75
Vestfold	1,78	1,78
Telemark	1,77	1,80
Aust-Agder	1,89	1,93
Vest-Agder	2,02	2,07
Rogaland	2,13	2,11
Hordaland	2,02	2,03
Sogn og Fjordane	2,11	2,21
Møre og Romsdal	1,97	2,03
Sør-Trøndelag	1,90	1,93
Nord-Trøndelag	2,00	2,11
Nordland	1,97	1,98
Troms	2,00	1,93
Finnmark	2,06	2,05

¹ Summen av ettårige aldersavhengige fruktbarhetsrater 15-49 år. Antall barn hver kvinne kommer til å føde under forutsetning av at fruktbarhetsmønstret i perioden varer ved og at dødsfall ikke forekommer. Kilde: Aktuelle befolkningstall 3/97.

Samlet fruktbarhetstall (SFT) er et mål for fruktbarhetsnivå. SFT for 1996 er et uttrykk for hvor mange barn hver kvinne i gjennomsnitt vil få i løpet av den fødedyktige perioden (15-49 år) ut fra fødselsratene som er registrert for hver enkelt aldersgruppe i løpet av 1996. For å kunne opprettholde folketallet på lang sikt - uten innflyttingsoverskudd fra utlandet - kreves det at hver kvinne i gjennomsnitt føder ei jente, altså at kvinnene reproducerer seg. Det fødes om lag 6 prosent flere gutter enn jenter på landsbasis, slik at det for hver jente i gjennomsnitt blir født 1,06 gutter. Ettersom noen kvinner dør før de når 50-årsalderen, trengs det i Norge et fruktbarhetstall på 2,08 for å sikre reproduksjonen.

Det fødes om lag 6 prosent flere gutter enn jenter, slik at det for hver jente i gjennomsnitt blir født 1,06 gutter.

Mer informasjon finnes i Ukens statistikk nr. 20/97, SSB.

Fødslene i 1996 gir et samlet fruktbarhetstall på landsbasis på 1,89, mot 1,88 i perioden 1991-1995. I 1990 var fruktbarhetsnivået noe høyere (1,93 barn pr. kvinne), med like mange levendefødte som i 1996, fordi det dengang var færre kvinner i reproduktiv alder.

Det er tendenser til økt fruktbarhet i Trøndelag, på Vestlandet og i Agder. Nivået på Østlandet er derimot uendret, og det er en svak nedgang i Nord-Norge. Alle

1.5. Fødte¹ i alt og enkelt- og flerfødsler, etter fylke, 1996

	Fødte i alt	Antall enkeltfødsler	Antall flerfødsler	Antall tvillingfødsler	Antall trillingfødsler
Hele landet	61 203	59 350	913	886	27
Østfold	2 900	2 832	34	34	-
Akershus	6 122	5 959	79	74	5
Oslo	7 781	7 506	135	130	5
Hedmark	2 094	2 031	31	30	1
Oppland	2 022	1 966	28	28	-
Buskerud	2 871	2 807	32	32	-
Vestfold	2 524	2 443	40	39	1
Telemark	1 993	1 938	27	26	1
Aust-Agder	1 314	1 266	23	21	2
Vest-Agder	2 216	2 110	53	53	-
Rogaland	5 805	5 632	85	82	3
Hordaland	6 423	6 243	89	87	2
Sogn og Fjordane ..	1 576	1 525	25	24	1
Møre og Romsdal ..	3 255	3 166	43	40	3
Sør-Trøndelag	3 741	3 586	77	76	1
Nord-Trøndelag	1 798	1 756	21	21	-
Nordland	3 311	3 225	42	40	2
Troms	2 221	2 149	36	36	-
Finnmark	1 236	1 210	13	13	-

¹ Omfatter levende- og dødfødte.
Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

fykene på Østlandet hadde et samlet fruktbarhetstall på 1,8 eller lavere, mens det i alle andre fylker var over 1,9.

Tabell 1.5 viser antall fødte og antall enkelt- og flerfødsler i landet og fylkene i 1996. Det var 59 350 enkeltfødsler og 913 flerfødsler i Norge i 1996. Flerfødslerne utgjorde 15,2 pr. 1 000 fødsler, og de fordelte seg på 886 tvillingfødsler og 27 trillingfødsler.

De yngste barna flytter mest

Flyttetallene for landet og for de enkelte fylkene viser at barn i alderen 0-5 år flyttet mer enn barn og unge i alderen 6-17 år gjorde i 1995. Flytting er som regel foreldrenes avgjørelse, slik at barns flyttemønster avhenger av de voksnes.

Statistikken over flyttinger omfatter alle flyttinger registrert i løpet av året mellom norske kommuner og mellom en norsk kommune og utlandet. En person som flytter flere ganger i kalenderåret, regnes med tilsvarende antall ganger. Flyttinger innen kommunene er ikke med i statistikken.

Statistikken over innenlandske flyttinger og flyttinger til og fra utlandet bygger på oppgaver fra folkeregisterne, basert på meldeplikt til folkeregisteret i innflyttingskommunen, og til fraflyttingskommunen ved flytting til utlandet.

Tallene viser situasjonen for ett år (1995) og er ikke nødvendigvis representative for andre år eller perioder.

1.6. Innenlandske flyttinger og flyttinger til og fra utlandet, etter fylke, 1995

	Innflytting ¹				Utflytting ¹				Nettoinnflytting		
	Alle aldere	Av dette			Alle aldere	Av dette			0-17 år	0-5 år	6-17 år
		0-17 år	0-5 år	6-17 år		0-17 år	0-5 år	6-17 år			
Hele landet	207 850	46 890	26 358	20 532	201 484	44 432	25 094	19 338	2 458	1 264	1 194
Østfold	10 389	2 450	1 300	1 150	9 606	1 935	1 034	901	515	266	249
Akershus	29 085	6 978	4 195	2 783	26 462	5 486	3 144	2 342	1 492	1 051	441
Oslo	28 279	3 814	1 943	1 871	24 736	5 614	3 587	2 027	-1 800	-1 644	-156
Hedmark	7 745	1 804	1 015	789	7 839	1 593	836	757	211	179	32
Oppland	7 931	1 835	1 050	785	8 156	1 665	937	728	170	113	57
Buskerud	11 598	2 587	1 414	1 173	10 967	2 118	1 136	982	469	278	191
Vestfold	11 111	2 629	1 378	1 251	10 139	2 148	1 077	1 071	481	301	180
Telemark	6 753	1 561	864	697	6 693	1 373	704	669	188	160	28
Aust-Agder	4 382	1 069	579	490	3 971	804	422	382	265	157	108
Vest-Agder	6 040	1 554	860	694	5 724	1 333	703	630	221	157	64
Rogaland	17 655	4 101	2 367	1 734	17 748	4 177	2 314	1 863	-76	53	-129
Hordaland	15 852	3 795	2 116	1 679	15 536	3 548	2 055	1 493	247	61	186
Sogn og Fjordane	3 781	937	522	415	3 920	854	503	351	83	19	64
Møre og Romsdal	9 362	2 303	1 384	919	9 175	1 952	1 117	835	351	267	84
Sør-Trøndelag	11 113	2 529	1 482	1 047	11 133	2 480	1 475	1 005	49	7	42
Nord-Trøndelag	4 773	1 345	776	569	5 394	1 309	691	618	36	85	-49
Nordland	9 691	2 603	1 458	1 145	10 820	2 647	1 412	1 235	-44	46	-90
Troms	7 840	1 912	1 098	814	8 228	2 086	1 244	842	-174	-146	-28
Finnmark	4 470	1 084	557	527	5 237	1 310	703	607	-226	-146	-80

¹ Tallene omfatter også flyttinger mellom kommunene i fylkene.
Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

1.7. Flytting til og fra utlandet¹, etter fylke, 1995

	Innvandring				Utvandring				Nettoinnvandring		
	Av dette				Av dette						
	Alle aldre	0-17 år	0-5 år	6-17 år	Alle aldre	0-17 år	0-5 år	6-17 år	0-17 år	0-5 år	6-17 år
Hele landet	26 115	6 937	3 161	3 776	19 660	4 432	1 868	2 564	2 505	1 300	1 212
Østfold	1 069	299	124	175	751	148	68	80	151	56	95
Akershus	2 809	826	392	434	2 541	647	286	361	179	106	73
Oslo	6 077	1 290	525	765	4 785	1 120	437	683	170	88	82
Hedmark	625	164	81	83	420	73	29	44	91	52	39
Oppland	626	140	65	75	465	93	44	49	47	21	26
Buskerud	1 126	292	133	159	961	181	81	100	111	52	59
Vestfold	1 068	288	140	148	691	125	43	82	163	97	66
Telemark	746	208	99	109	517	109	32	77	99	67	32
Aust-Agder	887	225	121	104	583	118	58	60	107	63	44
Vest-Agder	791	253	124	129	535	125	57	68	128	67	61
Rogaland	2 459	753	362	391	2 556	735	276	459	18	86	-68
Hordaland	2 149	568	241	327	1 421	270	128	142	298	113	185
Sogn og Fjordane	513	201	69	132	188	31	11	20	170	58	112
Møre og Romsdal	942	262	115	147	536	112	54	58	150	61	89
Sør-Trøndelag	1 304	330	160	170	976	207	115	92	123	45	78
Nord-Trøndelag	475	160	75	85	300	59	21	38	101	54	47
Nordland	941	277	162	115	546	108	46	62	169	116	53
Troms	794	203	95	108	537	107	59	48	96	36	60
Finnmark	714	198	78	120	351	64	23	41	134	62	79

¹ Omfatter både norske og utenlandske statsborgere.
Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

1.8. Personer 0-17 år, etter innvandringskategori og fylke, 1. januar 1997

	I alt	Uten innvandringsbakgrunn	Første-	Andre-	Utenlands-	Utenlands-	Norsk-	Født i
			generasjons-					
			innvandreren uten norsk bakgrunn	innvandreren	innvandreren	en norsk forelder	en utenlandsk forelder	norskfødte foreldre
00 Hele landet	1 022 291	888 553	23 853	30 303	7 926	5 925	62 739	2 992
01 Østfold	52 278	45 621	989	1 345	407	338	3 390	188
02 Akershus	108 828	91 573	2 424	2 694	957	958	9 677	545
03 Oslo	94 920	60 047	6 761	15 068	638	864	11 141	401
04 Hedmark	39 155	35 598	683	484	269	204	1 831	86
05 Oppland	38 688	35 704	670	431	238	153	1 420	72
06 Buskerud	51 085	43 929	1 111	1 961	296	354	3 326	108
07 Vestfold	47 026	41 789	773	717	285	385	2 916	161
08 Telemark	36 388	32 535	769	607	271	208	1 907	91
09 Aust-Agder	24 506	21 864	435	287	203	164	1 489	64
10 Vest-Agder	38 618	33 361	1 064	818	287	211	2 731	146
11 Rogaland	96 599	84 522	2 385	1 959	931	510	5 937	355
12 Hordaland	105 465	94 779	1 620	1 591	939	404	5 872	260
14 Sogn og Fjordane	26 935	24 960	473	256	245	75	914	12
15 Møre og Romsdal	58 698	54 575	658	430	532	233	2 163	107
16 Sør-Trøndelag	60 161	54 949	1 158	870	386	224	2 450	124
17 Nord-Trøndelag	31 071	29 188	368	135	246	125	956	53
18 Nordland	57 273	53 669	661	241	401	235	1 938	128
19 Troms	36 153	33 250	522	231	297	168	1 617	68
20 Finnmark	18 444	16 640	329	178	98	112	1 064	23

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Innflyttingen var litt større enn utflyttingen for 0-17-åringene i Norge; nettoinnflyttingen var på 2 458 personer. Nettoinnflytting på mer enn 0 på landsbasis be-

tyr at det er flytting til Norge fra utlandet. Det var med andre ord et innvandringsoverskudd for 0-17-åringene i 1995.

SSBs definisjon av innvandrerbefolkningen omfatter førstegenerasjonsinnvandrere med to utenlandsfødte foreldre, samt andregenerasjonsinnvandrere (norskfødte med to utenlandsfødte foreldre). Personer med annen bakgrunn fra innvandring kan også skilles ut i statistikken.

Den unge innvandrerbefolkningen

Barn og unge i Norge kan ha ulik grad av tilknytning til utlandet. Pr. 1. januar 1997 hadde 87 prosent av 0-17-åringene i landet ingen innvandringsbakgrunn. Det vanligste innslaget av innvandringsbakgrunn var å ha én utenlandsfødt forelder (og selv være født i Norge). Om lag 6 prosent av barna og de unge hadde denne bakgrunnen. Mange innvandrere uten noen tidligere tilknytning til Norge har etter hvert fått barn, og disse andregenerasjonsinnvandrerne (født i Norge av to utenlandsfødte foreldre) utgjør nå 3 prosent av 0-17-åringene i folkemengden. Det er også en del barn som er førstegenerasjonsinnvandrere (født i utlandet, uten norsk bakgrunn), og disse kom ved årsskiftet opp i 23 900 personer, eller ca. 2,5 prosent av alle barn og unge.

I antall var det flest barn og unge med innvandringsbakgrunn i Oslo og Akershus. I forhold til barnetallet i fylket var det klart størst andel barn med innvandrings-

bakgrunn i Oslo, Akershus, Buskerud, Vest-Agder og Østfold - i synkende rekkefølge - fulgte deretter.

Hvor kommer de fra?

Ved årsskiftet 1996/1997 hadde 970 000 barn minst én norskfødt forelder. Av de 54 200 barna i innvandrerbefolkningen hadde 70 prosent (selv eller via foreldrene) bakgrunn fra Asia, Afrika, Mellom- og Sør-Amerika og Tyrkia. Flyktningstrømmer og tidligere arbeidsmarkedsrelatert migrasjon er blant årsakene til en høy andel barn og unge med asiastisk bakgrunn, spesielt vietnamesisk og pakistansk bakgrunn. Ettersom pakistane- re og vietnamesere har vært i Norge relativt lenge og ofte har giftet seg med andre med samme bakgrunn, utgjør barna deres en stor andel av andregenerasjonsinnvandrerne i den unge delen av innvandrerbefolkningen.

Uroen på Balkan spiller sannsynligvis en viktig rolle i forbindelse med at Øst-Europa er den nest vanligste re-

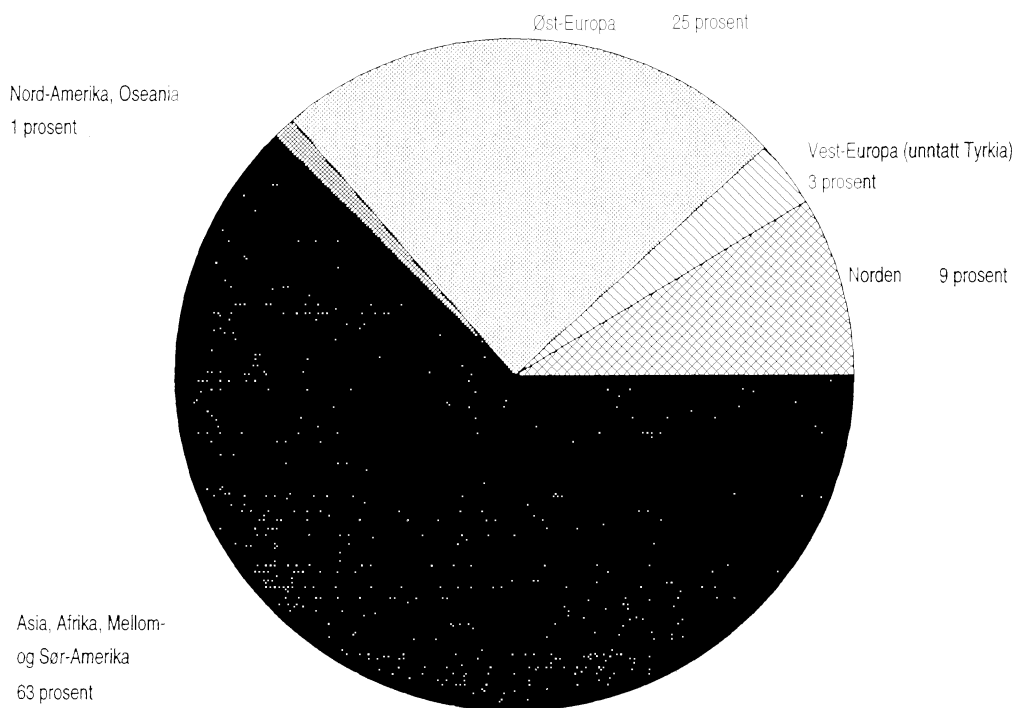
Tabell 1.9 omfatter kun førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjonsinnvandrere (norskfødte med to utenlandsfødte foreldre).

1.9. Barns¹ landbakgrunn², etter verdensregion og fylke, 1. januar 1997

	I alt	Norge	Norden	Vest-Europa (unntatt Tyrkia)	Øst- Europa	Nord- Amerika, Oseania	Asia, Afrika, Mellom- og Sør-Amerika, Tyrkia
00 Hele landet	1 022 291	968 135	3 643	2 358	9 412	846	37 897
01 Østfold	52 278	49 944	200	75	573	26	1 460
02 Akershus	108 828	103 710	615	320	851	100	3 232
03 Oslo	94 920	73 091	727	463	1 789	138	18 712
04 Hedmark	39 155	37 988	98	40	348	15	666
05 Oppland	38 688	37 587	109	48	369	9	566
06 Buskerud	51 085	48 013	191	105	561	18	2 197
07 Vestfold	47 026	45 536	119	88	369	11	903
08 Telemark	36 388	35 012	105	55	385	7	824
09 Aust-Agder	24 506	23 784	65	39	277	8	333
10 Vest-Agder	38 618	36 736	104	45	502	10	1 221
11 Rogaland	96 599	92 255	363	602	700	343	2 336
12 Hordaland	105 465	102 254	237	141	657	59	2 117
14 Sogn og Fjordane	26 935	26 206	64	83	192	7	383
15 Møre og Romsdal	58 698	57 610	97	47	398	3	543
16 Sør-Trøndelag	60 161	58 133	132	84	484	47	1 281
17 Nord-Trøndelag	31 071	30 568	62	28	222	8	183
18 Nordland	57 273	56 371	123	29	377	7	366
19 Troms	36 153	35 400	145	54	207	27	320
20 Finnmark	18 444	17 937	87	12	151	3	254

¹ Personer med to utenlandsfødte foreldre. ² Eget, mors eller fars fødeland.
Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Figur 1.3. Innvandrerbarns landbakgrunn. Hele landet. 1. januar 1997

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB

1.10. Personer 0-17 år sortert etter de 10 hyppigst forekommende nasjonalitetsgruppene. Hele landet. 1. januar 1997

Barn i alt	1 022 291
Norge	968 135
Utlandet i alt ¹	54 156
Pakistan	8 728
Vietnam	5 106
Bosnia-Hercegovina	3 609
Jugoslavia	3 502
Tyrkia	3 292
Iran	2 484
Sri Lanka	2 446
Somalia	2 415
Chile	1 865

¹ Omfatter førstegenerasjonsinnvandrere (født i utlandet, av to utenlandsfødte foreldre) og andregenerasjonsinnvandrere (født i Norge av to utenlandsfødte foreldre).

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

gionsbakgrunnen (Norge ikke inkludert). 6 000 barn og unge hadde vest-europeisk bakgrunn, hvorav 60 prosent var fra de andre nordiske landene.

Oslo, Rogaland, Akershus og Hordaland hadde jevnt over de høyeste tallene for barn med utenlandsk bakgrunn. Oslo hadde flest innvandrerbarn (i antall) med bakgrunn fra Norden, Øst-Europa og Asia m.fl. Rogaland skilte seg ut med et relativt høyt antall vest-europeere og nord-amerikanere, noe som langt på vei kan forklares ut fra aktivitetene på den norske kontinentalsokkelen.

De aller fleste 0-17-åringene i innvandrerbefolkningen kom fra asiatiske land. Pakistan og Vietnam toppet listen over de 9 største innvandrergruppene. Barn og unge med pakistansk bakgrunn var dessuten konsentrert i Sør-Norge, framfor alt i Oslo.

Bosnia-Hercegovina og Jugoslavia kom også høyt på listen. Somalia og Chile var de eneste landene fra Afrika og Sør-Amerika som kom med på listen over den vanligste landbakgrunnen til barn og unge i Norge.

2. Barn og unges familier

Det var 2 052 000 familieenheter i Norge ved årsskiftet 1996/97. Noe over halvparten (1 047 200) av disse bestod av flere personer, og 570 500 av familiene inkluderte barn under 18 år. I alt 1 015 000 hjemmeboende barn 0-17 år fordelte seg på alle familieformene.

Grunnlaget for familiestatistikken er Det sentrale folkeregister. Gruppering av personer til familier er foretatt ved hjelp av et familienummer som er knyttet til hver enkelt person. Familienumrene blir holdt løpende à jour ved meldinger om vigslar, skilsmisser, dødsfall, flyttinger mv. Det er en forutsetning at alle i en familie er registrert bosatt på samme adresse. Samboerpar med særkullsbarn (ingen felles barn) blir regnet som to familier (aleneforelder og enslig), og samboerpar uten barn blir regnet som to enslige. Statistikkens tall for enslige og for enslige mødre (og til dels fedre) blir derfor høyere enn i virkeligheten.

For alle familietyper i familiestatistikken regnes ugifte, hjemmeboende barn som barn. Det opereres med en aldersgrense for barn på 18 år, noe som gir premisser for tallene for de ulike familietyper. Se også note 1, tabell 2.1.

Barnestatistikken omfatter hjemmeboende barn i alderen 0-17 år. Barn 0-17 år som er registrert flyttet hjemmefra, har giftet seg eller fått egne barn, er utelatt.

2.1. Familier, etter familietype og tallet på barn under 18 år¹. Fyke. 1. januar 1997. Absolutte tall og prosent

Familier i alt	Ektepar ² uten/med barn							
	I alt	0 barn	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn	5 barn og over	
Absolutte tall								
Hele landet	2 052 354	842 306	476 747	128 988	154 903	66 092	12 469	3 107
01 Østfold	114 456	49 812	29 804	7 811	9 018	2 623	435	121
02 Akershus	197 943	91 528	49 847	14 562	19 501	6 481	947	190
03 Oslo	287 889	78 320	45 257	13 092	13 909	4 497	1 088	477
04 Hedmark	87 784	37 209	23 611	4 866	6 077	2 233	354	68
05 Oppland	84 487	36 594	22 626	5 067	6 064	2 384	381	72
06 Buskerud	108 854	45 999	26 982	6 958	8 590	2 848	479	142
07 Vestfold	96 774	41 694	24 424	6 128	7 830	2 724	442	146
08 Telemark	76 337	33 136	19 635	4 918	5 884	2 203	384	112
09 Aust-Agder	44 247	20 440	10 975	3 316	3 887	1 841	347	74
10 Vest-Agder	66 065	31 422	16 350	4 987	6 218	3 117	596	154
11 Rogaland	154 076	73 667	36 184	12 135	15 101	8 234	1 654	359
12 Hordaland	191 479	82 550	44 778	12 481	15 136	8 117	1 668	370
14 Sogn og Fjordane	45 762	20 605	11 143	2 928	3 576	2 305	537	116
15 Møre og Romsdal	104 472	47 776	26 571	7 136	8 309	4 699	875	186
16 Sør-Trøndelag	120 843	47 032	27 548	6 842	8 429	3 534	566	113
17 Nord-Trøndelag	56 006	24 296	14 314	3 481	3 975	2 057	387	82
18 Nordland	109 924	42 919	25 616	6 289	6 931	3 248	692	143
19 Troms	69 619	25 616	14 500	4 138	4 494	1 967	418	99
20 Finnmark	35 337	11 691	6 582	1 853	1 974	980	219	83
Prosent								
Hele landet	100,0	41,0	23,2	6,3	7,5	3,2	0,6	0,2
01 Østfold	100,0	43,5	26,0	6,8	7,9	2,3	0,4	0,1
02 Akershus	100,0	46,2	25,2	7,4	9,9	3,3	0,5	0,1
03 Oslo	100,0	27,2	15,7	4,5	4,8	1,6	0,4	0,2
04 Hedmark	100,0	42,4	26,9	5,5	6,9	2,5	0,4	0,1
05 Oppland	100,0	43,3	26,8	6,0	7,2	2,8	0,5	0,1
06 Buskerud	100,0	42,3	24,8	6,4	7,9	2,6	0,4	0,1
07 Vestfold	100,0	43,1	25,2	6,3	8,1	2,8	0,5	0,2
08 Telemark	100,0	43,4	25,7	6,4	7,7	2,9	0,5	0,1
09 Aust-Agder	100,0	46,2	24,8	7,5	8,8	4,2	0,8	0,2
10 Vest-Agder	100,0	47,6	24,7	7,5	9,4	4,7	0,9	0,2
11 Rogaland	100,0	47,8	23,5	7,9	9,8	5,3	1,1	0,2
12 Hordaland	100,0	43,1	23,4	6,5	7,9	4,2	0,9	0,2
14 Sogn og Fjordane	100,0	45,0	24,3	6,4	7,8	5,0	1,2	0,3
15 Møre og Romsdal	100,0	45,7	25,4	6,8	8,0	4,5	0,8	0,2
16 Sør-Trøndelag	100,0	38,9	22,8	5,7	7,0	2,9	0,5	0,1
17 Nord-Trøndelag	100,0	43,4	25,6	6,2	7,1	3,7	0,7	0,1
18 Nordland	100,0	39,0	23,3	5,7	6,3	3,0	0,6	0,1
19 Troms	100,0	36,8	20,8	5,9	6,5	2,8	0,6	0,1
20 Finnmark	100,0	33,1	18,6	5,2	5,6	2,8	0,6	0,2

2.1. Familier, etter familietype og tallet på barn under 18 år¹. Fylke. 1. januar 1997. Absolutte tall og prosent (forts.)

	Samboerpar ³ med felles barn				Mor med barn				Far med barn				Enslige ⁴
	I alt	1 barn	2 barn	3 barn og over	I alt	1 barn	2 barn	3 barn og over	I alt	1 barn	2 barn	3 barn og over	
Absolutte tall													
Hele landet	80 699	40 028	31 745	8 926	110 179	71 030	30 971	8 178	14 022	10 612	2 817	593	1 005 148
01 Østfold	3 466	1 880	1 278	308	6 326	3 979	1 917	430	723	560	143	20	54 129
02 Akershus	8 049	4 249	3 103	697	10 767	6 800	3 299	668	1 541	1 198	298	45	86 058
03 Oslo	7 229	4 453	2 352	424	14 557	10 078	3 561	918	1 513	1 161	297	55	186 270
04 Hedmark	3 869	1 859	1 602	408	4 142	2 579	1 238	325	615	465	131	19	41 949
05 Oppland	3 709	1 775	1 535	399	3 724	2 422	1 085	217	551	415	113	23	39 909
06 Buskerud	3 831	2 014	1 452	365	5 687	3 641	1 671	375	777	612	142	23	52 560
07 Vestfold	2 930	1 536	1 087	307	5 649	3 528	1 678	443	690	547	114	29	45 811
08 Telemark	2 415	1 313	880	222	4 067	2 578	1 150	339	535	401	106	28	36 184
09 Aust-Agder	1 079	552	382	145	2 425	1 490	718	217	326	239	69	18	19 977
10 Vest-Agder	1 461	713	555	193	3 485	2 167	953	365	405	291	90	24	29 292
11 Rogaland	4 279	2 236	1 495	548	7 902	4 882	2 288	732	1 006	724	221	61	67 222
12 Hordaland	7 476	3 738	2 851	887	10 227	6 441	2 903	883	1 189	864	261	64	90 037
14 Sogn og Fjordane	2 189	998	869	322	1 894	1 210	492	192	270	182	67	21	20 804
15 Møre og Romsdal	4 648	2 176	1 872	600	5 084	3 309	1 372	403	646	470	133	43	46 318
16 Sør-Trøndelag	6 878	3 170	2 983	725	6 969	4 596	1 900	473	943	732	176	35	59 021
17 Nord-Trøndelag	3 567	1 475	1 593	499	2 971	1 834	889	248	450	343	87	20	24 722
18 Nordland	7 092	2 951	3 113	1 028	6 793	4 410	1 905	478	939	723	180	36	52 181
19 Troms	4 278	1 940	1 785	553	4 731	3 203	1 233	295	605	464	122	19	34 389
20 Finnmark	2 254	1 000	958	296	2 779	1 883	719	177	298	221	67	10	18 315
Prosent													
Hele landet	3,9	2,0	1,5	0,4	5,4	3,5	1,5	0,4	0,7	0,5	0,1	0,0	49,0
01 Østfold	3,0	1,6	1,1	0,3	5,5	3,5	1,7	0,4	0,6	0,5	0,1	0,0	47,3
02 Akershus	4,1	2,1	1,6	0,4	5,4	3,4	1,7	0,3	0,8	0,6	0,2	0,0	43,5
03 Oslo	2,5	1,5	0,8	0,1	5,1	3,5	1,2	0,3	0,5	0,4	0,1	0,0	64,7
04 Hedmark	4,4	2,1	1,8	0,5	4,7	2,9	1,4	0,4	0,7	0,5	0,1	0,0	47,8
05 Oppland	4,4	2,1	1,8	0,5	4,4	2,9	1,3	0,3	0,7	0,5	0,1	0,0	47,2
06 Buskerud	3,5	1,9	1,3	0,3	5,2	3,3	1,5	0,3	0,7	0,6	0,1	0,0	48,3
07 Vestfold	3,0	1,6	1,1	0,3	5,8	3,6	1,7	0,5	0,7	0,6	0,1	0,0	47,3
08 Telemark	3,2	1,7	1,2	0,3	5,3	3,4	1,5	0,4	0,7	0,5	0,1	0,0	47,4
09 Aust-Agder	2,4	1,2	0,9	0,3	5,5	3,4	1,6	0,5	0,7	0,5	0,2	0,0	45,1
10 Vest-Agder	2,2	1,1	0,8	0,3	5,3	3,3	1,4	0,6	0,6	0,4	0,1	0,0	44,3
11 Rogaland	2,8	1,5	1,0	0,4	5,1	3,2	1,5	0,5	0,7	0,5	0,1	0,0	43,6
12 Hordaland	3,9	2,0	1,5	0,5	5,3	3,4	1,5	0,5	0,6	0,5	0,1	0,0	47,0
14 Sogn og Fjordane	4,8	2,2	1,9	0,7	4,1	2,6	1,1	0,4	0,6	0,4	0,1	0,0	45,5
15 Møre og Romsdal	4,4	2,1	1,8	0,6	4,9	3,2	1,3	0,4	0,6	0,4	0,1	0,0	44,3
16 Sør-Trøndelag	5,7	2,6	2,5	0,6	5,8	3,8	1,6	0,4	0,8	0,6	0,1	0,0	48,8
17 Nord-Trøndelag	6,4	2,6	2,8	0,9	5,3	3,3	1,6	0,4	0,8	0,6	0,2	0,0	44,1
18 Nordland	6,5	2,7	2,8	0,9	6,2	4,0	1,7	0,4	0,9	0,7	0,2	0,0	47,5
19 Troms	6,1	2,8	2,6	0,8	6,8	4,6	1,8	0,4	0,9	0,7	0,2	0,0	49,4
20 Finnmark	6,4	2,8	2,7	0,8	7,9	5,3	2,0	0,5	0,8	0,6	0,2	0,0	51,8

¹ I denne tabellen er hjemmeboende barn på 18 år og over holdt utenfor ved grupperingen av familier etter antall barn. Ektepar som bare har barn i alderen 18 år og over, er derfor regnet som ektepar uten barn. Samboerpar med barn over 18 år er regnet som to enslige. Tilsvarende vil familietypen mor/far med barn, der alle barn er fylt 18 år, havne i gruppen enslig. Tall for barn over 18 år som fortsatt bor hjemme hos mor og/eller far gis i tabell 2.2. ² I tallet på ektepar er 478 registrerte partnerskap inkludert; i 15 av disse er det barn under 18 år. ³ Samboerpar med minst ett felles barn og felles adresse. ⁴ Personer som er registrert bosatt alene. Gruppen inneholder også personer som lever i samboerforhold uten barn. Likeledes vil den ene parten i samboerforhold med særkullsbarn havne i gruppen enslige, dvs. den av partene som ikke er biologisk forelder til barnet.
Kilde: Familiestatistikk, SSB.

2.2. Enslige personer¹ og personer over 18 år som bor hjemme hos mor og/eller far, etter kjønn og alder. Fylke. 1. januar 1997. Absolutte tall og prosent

Fylke og alder	Enslige						Bor hos mor/far						
	I alt	Prosent	Menn	Prosent	Kvinner	Prosent	I alt	Prosent	Menn	Prosent	Kvinner	Prosent	
Hele landet	18-19 ...	7 834	100,0	2 955	37,7	4 879	62,3	96 343	100,0	51 177	53,1	45 166	46,9
	20-24 ...	79 283	100,0	37 644	47,5	41 639	52,5	183 529	100,0	107 991	58,8	75 538	41,2
01 Østfold	18-19 ...	477	100,0	192	40,3	285	59,7	5 522	100,0	2 902	52,6	2 620	47,4
	20-24 ...	4 405	100,0	2 134	48,4	2 271	51,6	10 193	100,0	6 011	59,0	4 182	41,0
02 Akershus	18-19 ...	646	100,0	205	31,7	441	68,3	9 765	100,0	5 161	52,9	4 604	47,1
	20-24 ...	6 871	100,0	3 086	44,9	3 785	55,1	19 314	100,0	11 056	57,2	8 258	42,8
03 Oslo	18-19 ...	1 054	100,0	421	39,9	633	60,1	7 157	100,0	3 843	53,7	3 314	46,3
	20-24 ...	15 473	100,0	6 995	45,2	8 478	54,8	12 456	100,0	6 959	55,9	5 497	44,1
04 Hedmark	18-19 ...	351	100,0	135	38,5	216	61,5	3 944	100,0	2 116	53,7	1 828	46,3
	20-24 ...	2 639	100,0	1 242	47,1	1 397	52,9	8 226	100,0	4 794	58,3	3 432	41,7
05 Oppland	18-19 ...	285	100,0	105	36,8	180	63,2	4 053	100,0	2 148	53,0	1 905	47,0
	20-24 ...	2 735	100,0	1 269	46,4	1 466	53,6	8 320	100,0	4 912	59,0	3 408	41,0
06 Buskerud	18-19 ...	425	100,0	140	32,9	285	67,1	5 038	100,0	2 652	52,6	2 386	47,4
	20-24 ...	4 061	100,0	1 860	45,8	2 201	54,2	9 838	100,0	5 759	58,5	4 079	41,5
07 Vestfold	18-19 ...	371	100,0	141	38,0	230	62,0	4 612	100,0	2 456	53,3	2 156	46,7
	20-24 ...	3 612	100,0	1 772	49,1	1 840	50,9	8 662	100,0	4 930	56,9	3 732	43,1
08 Telemark	18-19 ...	309	100,0	131	42,4	178	57,6	3 709	100,0	1 973	53,2	1 736	46,8
	20-24 ...	2 721	100,0	1 344	49,4	1 377	50,6	7 011	100,0	4 062	57,9	2 949	42,1
09 Aust-Agder	18-19 ...	186	100,0	67	36,0	119	64,0	2 593	100,0	1 380	53,2	1 213	46,8
	20-24 ...	1 495	100,0	738	49,4	757	50,6	4 947	100,0	2 965	59,9	1 982	40,1
10 Vest-Agder	18-19 ...	305	100,0	129	42,3	176	57,7	3 706	100,0	1 973	53,2	1 733	46,8
	20-24 ...	2 337	100,0	1 176	50,3	1 161	49,7	6 821	100,0	4 063	59,6	2 758	40,4
11 Rogaland	18-19 ...	687	100,0	281	40,9	406	59,1	8 919	100,0	4 743	53,2	4 176	46,8
	20-24 ...	5 954	100,0	2 893	48,6	3 061	51,4	15 451	100,0	9 271	60,0	6 180	40,0
12 Hordaland	18-19 ...	669	100,0	249	37,2	420	62,8	9 751	100,0	5 200	53,3	4 551	46,7
	20-24 ...	7 536	100,0	3 658	48,5	3 878	51,5	18 703	100,0	11 079	59,2	7 624	40,8
14 Sogn og Fjordane	18-19 ...	180	100,0	75	41,7	105	58,3	2 697	100,0	1 379	51,1	1 318	48,9
	20-24 ...	1 300	100,0	612	47,1	688	52,9	5 431	100,0	3 208	59,1	2 223	40,9
15 Møre og Romsdal	18-19 ...	371	100,0	127	34,2	244	65,8	6 005	100,0	3 087	51,4	2 918	48,6
	20-24 ...	3 481	100,0	1 702	48,9	1 779	51,1	11 712	100,0	6 990	59,7	4 722	40,3
16 Sør-Trøndelag	18-19 ...	422	100,0	175	41,5	247	58,5	5 523	100,0	2 871	52,0	2 652	48,0
	20-24 ...	4 708	100,0	2 292	48,7	2 416	51,3	11 051	100,0	6 400	57,9	4 651	42,1
17 Nord-Trøndelag	18-19 ...	230	100,0	72	31,3	158	68,7	3 063	100,0	1 662	54,3	1 401	45,7
	20-24 ...	1 851	100,0	915	49,4	936	50,6	5 732	100,0	3 454	60,3	2 278	39,7
18 Nordland	18-19 ...	416	100,0	152	36,5	264	63,5	5 558	100,0	3 039	54,7	2 519	45,3
	20-24 ...	3 818	100,0	1 831	48,0	1 987	52,0	9 989	100,0	6 125	61,3	3 864	38,7
19 Troms	18-19 ...	292	100,0	93	31,8	199	68,2	3 212	100,0	1 741	54,2	1 471	45,8
	20-24 ...	2 787	100,0	1 359	48,8	1 428	51,2	6 463	100,0	3 965	61,3	2 498	38,7
20 Finnmark	18-19 ...	158	100,0	65	41,1	93	58,9	1 516	100,0	851	56,1	665	43,9
	20-24 ...	1 499	100,0	766	51,1	733	48,9	3 209	100,0	1 988	62,0	1 221	38,0

¹ Personer som er registrert bosatt alene. Gruppen inneholder også personer som lever i samboerforhold uten barn, da disse ikke fanges opp av statistikken.

Likeledes vil den ene parten i et samboerforhold med særkullsbarn havne i gruppen enslig, dvs. den av partene som ikke er biologisk forelder til barnet, gitt at bare den ene parten har barn fra før.

Kilde: Familiestatistikk, SSB.

2.3. Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder . Fylke. 1. januar 1997

Fylke og barns alder	I alt		Gifte foreldre		Samboende foreldre		Mor	
	Uten søsken ¹	Med søsken ²	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken
Hele landet.....	181 993	832 946	69 382	609 765	38 098	79 646	61 811	97 305
0- 5 år.....	97 851	266 206	37 106	186 881	32 829	51 864	26 319	23 776
6-12 år.....	44 117	347 736	13 426	256 244	4 106	23 757	21 899	45 081
13-17 år.....	40 025	219 004	18 850	166 640	1 163	4 025	13 593	28 448
01 Østfold.....	10 204	41 578	4 302	30 427	1 805	2 937	3 373	5 805
0- 5 år.....	5 121	12 636	2 116	9 105	1 531	2 000	1 388	1 331
6-12 år.....	2 535	17 564	881	12 854	216	805	1 184	2 709
13-17 år.....	2 548	11 378	1 305	8 468	58	132	801	1 765
02 Akershus.....	19 949	88 177	8 649	66 357	4 058	7 275	5 777	9 726
0- 5 år.....	10 550	28 929	4 828	21 734	3 466	4 889	2 084	1 947
6-12 år.....	5 102	37 533	1 816	28 368	469	2 074	2 230	4 738
13-17 år.....	4 297	21 715	2 005	16 255	123	312	1 463	3 041
03 Oslo.....	24 478	69 825	9 383	49 863	4 320	5 492	9 170	11 093
0- 5 år.....	14 163	25 354	6 141	18 177	3 764	3 642	3 964	3 154
6-12 år.....	6 076	28 637	1 719	20 505	430	1 579	3 286	4 958
13-17 år.....	4 239	15 834	1 523	11 181	126	271	1 920	2 981
04 Hedmark.....	6 901	31 925	2 435	22 305	1 775	3 988	2 194	3 902
0- 5 år.....	3 419	9 714	1 042	6 136	1 442	2 527	880	920
6-12 år.....	1 795	13 414	565	9 576	273	1 233	787	1 785
13-17 år.....	1 687	8 797	828	6 593	60	228	527	1 197
05 Oppland.....	6 797	31 620	2 558	22 932	1 695	3 841	2 095	3 170
0- 5 år.....	3 433	9 587	1 124	6 309	1 420	2 421	837	750
6-12 år.....	1 694	13 243	563	9 763	218	1 224	738	1 411
13-17 år.....	1 670	8 790	871	6 860	57	196	520	1 009
06 Buskerud.....	9 715	41 039	3 920	30 178	1 923	3 427	3 132	5 064
0- 5 år.....	4 892	12 705	1 954	9 085	1 650	2 324	1 216	1 109
6-12 år.....	2 526	17 439	880	12 861	218	962	1 158	2 449
13-17 år.....	2 297	10 895	1 086	8 232	55	141	758	1 506
07 Vestfold.....	8 467	38 112	3 321	27 918	1 467	2 594	2 994	5 288
0- 5 år.....	4 344	11 526	1 766	8 461	1 301	1 721	1 201	1 155
6-12 år.....	2 084	16 280	621	11 845	133	760	1 075	2 538
13-17 år.....	2 039	10 306	934	7 612	33	113	718	1 595
08 Telemark.....	6 541	29 542	2 550	22 046	1 256	2 103	2 235	3 748
0- 5 år.....	3 325	8 823	1 236	6 378	1 094	1 380	934	928
6-12 år.....	1 674	12 486	544	9 330	131	646	834	1 726
13-17 år.....	1 542	8 233	770	6 338	31	77	467	1 094
09 Aust-Agder.....	3 754	20 540	1 692	16 054	529	1 035	1 262	2 350
0- 5 år.....	1 981	6 069	942	4 840	456	663	555	485
6-12 år.....	874	8 482	290	6 584	57	302	431	1 085
13-17 år.....	899	5 989	460	4 630	16	70	276	780
10 Vest-Agder.....	5 621	32 697	2 687	26 303	687	1 382	1 858	3 403
0- 5 år.....	3 062	10 207	1 577	8 300	620	977	808	812
6-12 år.....	1 278	13 463	442	10 776	50	355	644	1 534
13-17 år.....	1 281	9 027	668	7 227	17	50	406	1 057
11 Rogaland.....	13 667	82 228	6 458	66 800	2 153	3 846	4 176	7 613
0- 5 år.....	7 902	26 696	3 907	21 711	1 965	2 832	1 906	1 815
6-12 år.....	2 883	34 009	1 002	27 634	160	893	1 399	3 532
13-17 år.....	2 882	21 523	1 549	17 455	28	121	871	2 266

Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder. Fylke. 1. januar 1997

Far		Mor/stefar ³		Far/stemor ³		Andre ⁴		Fylke og barns alder
Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	
8 434	9 226	3 254	31 588	415	3 726	599	1 690	Hele landet
993	789	405	2 393	62	153	137	350	0- 5 år
2 961	3 824	1 371	16 589	111	1 370	243	871	6-12 år
4 480	4 613	1 478	12 606	242	2 203	219	469	13-17 år
443	438	225	1 657	18	197	38	117	01 Østfold
48	40	29	127	-	8	9	25	0- 5 år
140	184	95	877	6	71	13	64	6-12 år
255	214	101	653	12	118	16	28	13-17 år
967	943	376	3 251	63	467	59	158	02 Akershus
102	78	49	233	9	13	12	35	0- 5 år
365	369	171	1 709	25	189	26	86	6-12 år
500	496	156	1 309	29	265	21	37	13-17 år
991	852	429	1 925	80	377	105	223	03 Oslo
162	104	87	186	23	35	22	56	0- 5 år
401	398	172	954	19	130	49	113	6-12 år
428	350	170	785	38	212	34	54	13-17 år
363	414	98	1 108	17	153	19	55	04 Hedmark
37	30	8	84	3	4	7	13	0- 5 år
118	160	42	575	4	60	6	25	6-12 år
208	224	48	449	10	89	6	17	13-17 år
321	388	106	1 124	7	123	15	42	05 Oppland
34	28	13	68	-	2	5	9	0- 5 år
118	163	48	604	4	55	5	23	6-12 år
169	197	45	452	3	66	5	10	13-17 år
504	426	175	1 660	25	185	36	99	06 Buskerud
49	30	14	129	5	8	4	20	0- 5 år
185	176	65	877	5	61	15	53	6-12 år
270	220	96	654	15	116	17	26	13-17 år
426	409	201	1 606	24	188	34	109	07 Vestfold
42	40	21	114	2	8	11	27	0- 5 år
158	170	82	850	3	63	12	54	6-12 år
226	199	98	642	19	117	11	28	13-17 år
333	355	135	1 075	13	108	19	107	08 Telemark
48	26	10	79	-	6	3	26	0- 5 år
96	144	59	552	2	38	8	50	6-12 år
189	185	66	444	11	64	8	31	13-17 år
167	254	76	704	8	98	20	45	09 Aust-Agder
16	14	5	56	1	2	6	9	0- 5 år
53	104	33	339	2	42	8	26	6-12 år
98	136	38	309	5	54	6	10	13-17 år
216	307	130	1 102	12	134	31	66	10 Vest-Agder
25	20	20	73	2	11	10	14	0- 5 år
79	116	47	607	5	44	11	31	6-12 år
112	171	63	422	5	79	10	21	13-17 år
543	775	251	2 695	38	332	48	167	11 Rogaland
76	73	36	206	3	13	9	46	0- 5 år
175	328	114	1 423	13	126	20	73	6-12 år
292	374	101	1 066	22	193	19	48	13-17 år

2.3. Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder. Fylke. 1. januar 1997
(forts.)

Fylke og barns alder	I alt		Gifte foreldre		Samboende foreldre		Mor	
	Uten søsken ¹	Med søsken ²	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken
12 Hordaland	16 453	88 327	6 258	67 209	3 604	7 321	5 631	9 405
0- 5 år	9 464	28 340	3 547	20 378	3 262	5 219	2 529	2 381
6-12 år	3 581	36 617	1 030	28 221	280	1 903	1 927	4 340
13-17 år	3 408	23 370	1 681	18 610	62	199	1 175	2 684
14 Sogn og Fjordane	3 370	23 378	1 203	18 124	956	2 470	1 031	1 789
0- 5 år	2 001	7 283	633	5 148	851	1 627	493	451
6-12 år	724	9 619	225	7 639	85	739	345	764
13-17 år	645	6 476	345	5 337	20	104	193	574
15 Møre og Romsdal	8 498	49 924	3 064	38 003	2 073	4 843	2 836	4 491
0- 5 år	4 542	15 054	1 457	10 577	1 822	3 183	1 199	1 097
6-12 år	1 956	20 760	593	15 951	201	1 460	985	2 064
13-17 år	2 000	14 110	1 014	11 475	50	200	652	1 330
16 Sør-Trøndelag ...	11 285	48 448	3 445	32 331	2 998	7 308	4 045	5 857
0- 5 år	6 046	15 871	1 665	9 602	2 585	4 568	1 704	1 461
6-12 år	2 775	20 129	682	13 636	315	2 322	1 501	2 745
13-17 år	2 464	12 448	1 098	9 093	98	418	840	1 651
17 Nord-Trøndelag	4 915	25 908	1 541	17 342	1 395	4 251	1 578	2 801
0- 5 år	2 474	8 117	581	4 629	1 169	2 656	688	717
6-12 år	1 164	10 804	317	7 388	166	1 341	540	1 323
13-17 år	1 277	6 987	643	5 325	60	254	350	761
18 Nordland	10 299	46 594	2 917	28 828	2 712	8 332	3 873	5 858
0- 5 år	5 239	14 617	1 179	7 918	2 224	4 945	1 758	1 517
6-12 år	2 567	19 502	635	12 258	354	2 759	1 293	2 696
13-17 år	2 493	12 475	1 103	8 652	134	628	822	1 645
19 Troms	7 279	28 624	2 077	18 143	1 793	4 686	2 867	3 746
0- 5 år	3 831	9 634	977	5 618	1 473	2 805	1 312	1 065
6-12 år	1 830	11 790	415	7 503	236	1 542	989	1 718
13-17 år	1 618	7 200	685	5 022	84	339	566	963
20 Finnmark	3 800	14 460	922	8 602	899	2 515	1 684	2 196
0- 5 år	2 062	5 044	434	2 775	734	1 485	863	681
6-12 år	999	5 965	206	3 552	114	858	553	966
13-17 år	739	3 451	282	2 275	51	172	268	549

¹ Barn uten søsken betyr «eneste hjemmeboende barn i familien». Barnet kan være enebarn, eller det kan ha søsken som har flyttet ut av familien.² Hjemmeboende søsken, dvs. søsken som er registrert på samme adresse som barnet selv. Det skiller ikke mellom hel-, halv- og stesøsken.³ Kan være både gifte foreldre og samboende foreldre (med minst ett felles barn).⁴ Barn som bor alene sammen med søsken eller sammen med bare stemor/stefar. Det kan også være barnehjemsbarn eller adoptivbarn hvor adopsjonen ennå ikke er formelt i orden.

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder. Fyike. 1. januar 1997

Far		Mor/stefar ³		Far/stemor ³		Andre ⁴		Fylke og barns alder
Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	
647	910	236	3 033	26	320	51	129	12 Hordaland
77	85	32	249	5	9	12	19	0- 5 år
234	340	88	1 617	4	118	18	78	6-12 år
336	485	116	1 167	17	193	21	32	13-17 år
129	246	39	665	2	66	10	18	14 Sogn og Fjordane
13	15	9	38	-	3	2	1	0- 5 år
45	113	17	340	1	17	6	7	6-12 år
71	118	13	287	1	46	2	10	13-17 år
351	500	141	1 822	16	182	17	83	15 Møre og Romsdal
37	37	22	140	1	9	4	11	0- 5 år
107	206	61	959	3	71	6	49	6-12 år
207	257	58	723	12	102	7	23	13-17 år
596	579	159	2 080	14	224	28	69	16 Sør-Trøndelag
73	47	14	177	-	8	5	8	0- 5 år
199	245	65	1 062	3	85	10	34	6-12 år
324	287	80	841	11	131	13	27	13-17 år
284	283	88	1 092	13	103	16	36	17 Nord-Trøndelag
24	29	6	77	2	3	4	6	0- 5 år
99	108	32	591	3	33	7	20	6-12 år
161	146	50	424	8	67	5	10	13-17 år
581	593	168	2 641	17	252	31	90	18 Nordland
56	43	13	176	3	4	6	14	0- 5 år
195	250	73	1 393	4	100	13	46	6-12 år
330	300	82	1 072	10	148	12	30	13-17 år
388	365	126	1 513	13	136	15	35	19 Troms
50	28	13	110	2	6	4	2	0- 5 år
127	165	56	802	2	42	5	18	6-12 år
211	172	57	601	9	88	6	15	13-17 år
184	189	95	835	9	81	7	42	20 Finnmark
24	22	4	71	1	1	2	9	0- 5 år
67	85	51	458	3	25	5	21	6-12 år
93	82	40	306	5	55	-	12	13-17 år

Samboere er en underregistrert gruppe. Barnestatistikken, som er basert på data fra Det sentrale folkeregister, fanger kun opp samboerpar som har minst ett barn felles og som er registrert bosatt på samme adresse. En del av de enslige mødrene og fedrene vil i virkeligheten bo sammen med andre enn barnets andre biologiske foreldre, slik at tallet på barn som bor sammen med én voksen, vil være noe for høyt i statistikken.

Statistikken over familier kan snus til å vinkles fra barnas ståsted. Barn, ikke familier, telles. En slik vinkling viser hvem barn bor sammen med (foreldre og søsken).

Ektepar har oftest to barn

Tabell 2.1 viser hvordan familiene i Norge fordeler seg på familietyper, og inneholder i tillegg informasjon om tallet på barn i disse familiene.

Av de 2 052 000 familiene som fantes i Norge ved inngangen til 1997, var 41 prosent ektepar med eller uten barn. Det var flere ektepar uten barn under 18 år enn det var ektepar med barn i denne aldersgruppen. For de ekteparene som hadde barn, var to det vanligste antallet.

Mor med barn var den nest vanligste familietypen av flerpersongfamiliene, med vel 5 prosent. Alenemødrene hadde som oftest ett barn.

Samboerpar med felles barn utgjorde nær 4 prosent av familiene, og også her var ett barn det vanligste.

Far med barn var ingen stor gruppe; under 1 prosent av familiene falt i denne kategorien. Far hadde sjelden mer enn ett barn boende hos seg.

Med 49 prosent utgjorde de enslige, eller enpersonfamiliene, bortimot halvparten av alle familiene i Norge.

Jentene flytter ut

Tabell 2.2 gir noen ekstraopplysninger om familiesituasjonen for enslige i aldersgruppen 18-24 år. Det skiller mellom personer som bor alene og personer som bor sammen med en eller to av foreldrene.

Generelt sett var det få 18-24-åringere som bodde alene ved inngangen til 1997. Spesielt var tallene for 18-19-åringene lave. Dette er i og for seg ingen overraskelse, ettersom mange 18-19-åringere ikke har avsluttet videregående skole ennå og derfor bor hjemme, og fordi det er uvanlig at 18-19-åringere har skaffet seg egen bolig.

Å bo sammen med mor og/eller far var vanligst for begge aldersgruppene. Omtrent like mange 18-19-årige gutter som jenter bodde hos foreldrene. Jentene flytter ut først. I alderen 20-24 år var det færre jenter enn gutter som bodde hjemme.

Oslo skilte seg fra de andre fylkene ved at flere 20-24-åringere bodde alene enn hos mor og/eller far.

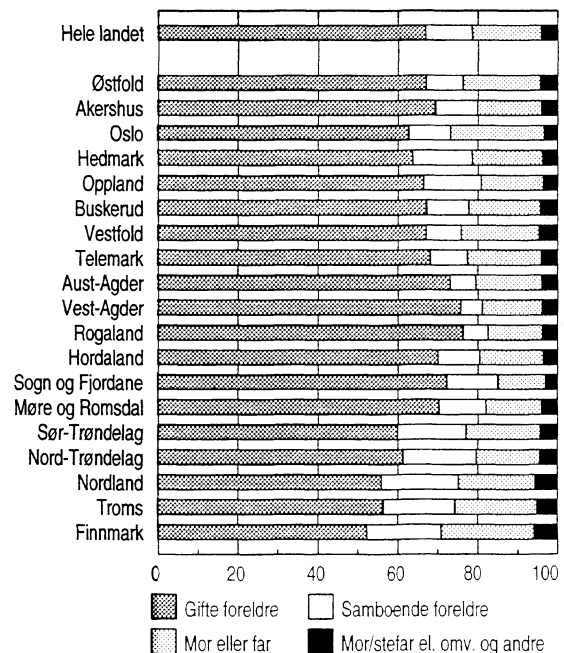
2 av 3 har gifte foreldre

Barn kan fordeles etter familietype, dvs. etter hvem de bor sammen med. Enkelte familietyper er klart vanligere enn andre, men det skjer endringer i fordelingen avhengig av hvor gamle barna er.

To av tre barn hadde foreldre som var gift med hverandre ved årsskiftet 1996/97. Det nest vanligste for barn var å bo sammen med mor; omtrent 16 prosent av norske barn var registrert bosatt hos moren. Ett av ti barn hadde samboende (men ikke gifte) foreldre.

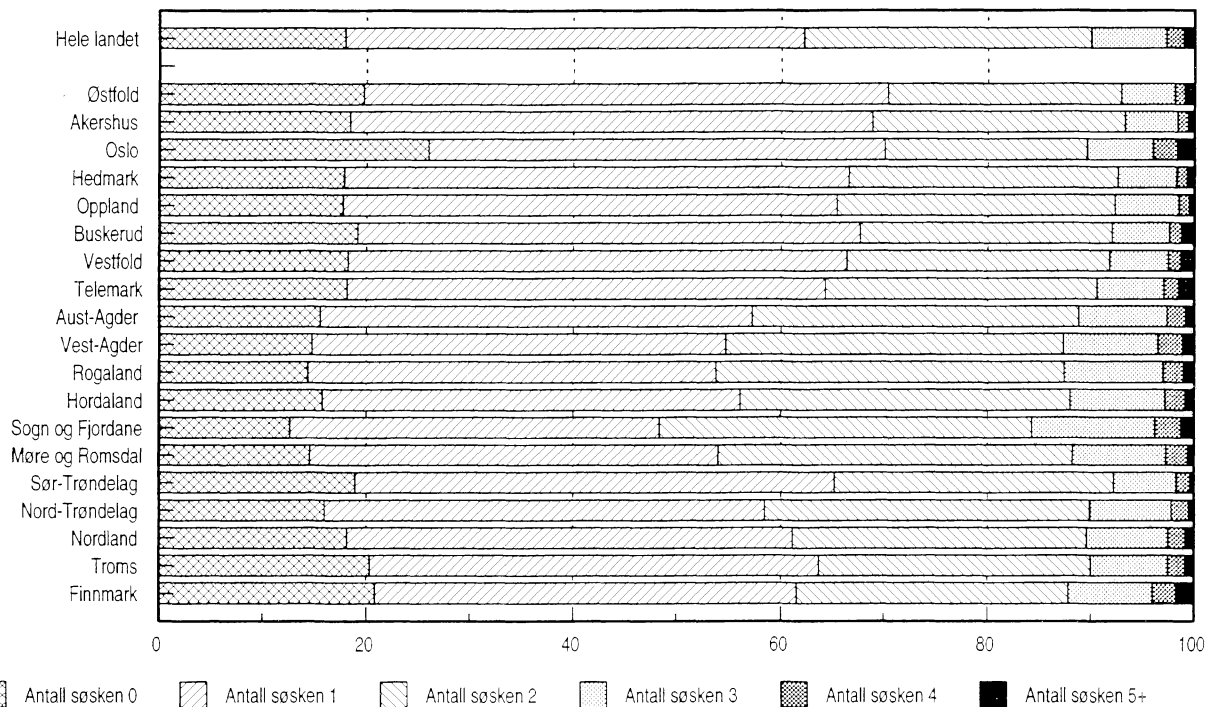
For småbarn i alderen 0-5 år var det mer vanlig å bo med samboende foreldre enn hos mor. Jo eldre barna var, jo vanligere ble det å bo sammen med en enslig forelder (oftest mor) eller én biologisk forelder og en steforelder (oftest mor/stefar). Samboende foreldre blir mindre vanlig jo eldre barna er.

Figur 2.1. Barn 0-17 år, etter hvem de bor sammen med. Fylke. 1. januar 1997. Prosent

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

Figur 2.2. Barn 0-17 år, etter tallet på hjemmeboende søsken uansett alder. Fylke. 1. januar 1997. Prosent

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

2.4. Barn 0-17 år, etter tallet på hjemmeboende søsken¹ uansett alder. Fylke. 1. januar 1997

Fylke og barnets alder	I alt ²	Antall søsken					
		0	1	2	3	4	5-
Hele landet	1 014 939	181 993	450 047	282 187	74 393	16 994	9 325
0- 5 år.....	364 057	97 851	161 109	78 749	19 554	4 448	2 346
6-12 år.....	391 853	44 117	174 170	128 285	33 647	7 486	4 148
13-17 år.....	259 029	40 025	114 768	75 153	21 192	5 060	2 831
01 Østfold	51 782	10 204	26 238	11 644	2 708	540	448
0- 5 år.....	17 757	5 121	8 484	3 167	698	166	121
6-12 år.....	20 099	2 535	10 663	5 214	1 250	237	200
13-17 år.....	13 926	2 548	7 091	3 263	760	137	127
02 Akershus	108 126	19 949	54 645	26 339	5 564	1 077	552
0- 5 år.....	39 479	10 550	19 537	7 508	1 491	276	117
6-12 år.....	42 635	5 102	21 935	12 325	2 532	489	252
13-17 år.....	26 012	4 297	13 173	6 506	1 541	312	183
03 Oslo	94 303	24 478	41 589	18 363	5 999	2 233	1 641
0- 5 år.....	39 517	14 163	16 843	5 900	1 669	558	384
6-12 år.....	34 713	6 076	15 954	8 165	2 742	1 023	753
13-17 år.....	20 073	4 239	8 792	4 298	1 588	652	504
04 Hedmark	38 826	6 901	18 935	10 101	2 228	403	258
0- 5 år.....	13 133	3 419	6 172	2 761	592	119	70
6-12 år.....	15 209	1 795	7 479	4 630	1 020	179	106
13-17 år.....	10 484	1 687	5 284	2 710	616	105	82
05 Oppland	38 417	6 797	18 309	10 337	2 371	390	213
0- 5 år.....	13 020	3 433	6 047	2 767	595	116	62
6-12 år.....	14 937	1 694	7 186	4 693	1 094	179	91
13-17 år.....	10 460	1 670	5 076	2 877	682	95	60
06 Buskerud	50 754	9 715	24 655	12 346	2 850	627	561
0- 5 år.....	17 597	4 892	8 285	3 359	732	182	147
6-12 år.....	19 965	2 526	9 936	5 700	1 284	269	250
13-17 år.....	13 192	2 297	6 434	3 287	834	176	164

2.4. Barn 0-17 år, etter tallet på hjemmeboende søsken¹ uansett alder. Fylke. 1. januar 1997

(forts.)

Fylke og barnets alder	I alt ²	Antall søsken					
		0	1	2	3	4	5-
07 Vestfold	46 579	8 467	22 439	11 808	2 652	556	657
0- 5 år	15 870	4 344	7 277	3 210	715	140	184
6-12 år	18 364	2 084	9 074	5 437	1 228	251	290
13-17 år	12 345	2 039	6 088	3 161	709	165	183
08 Telemark	36 083	6 541	16 664	9 496	2 340	518	524
0- 5 år	12 148	3 325	5 368	2 563	612	143	137
6-12 år	14 160	1 674	6 691	4 306	1 047	211	231
13-17 år	9 775	1 542	4 605	2 627	681	164	156
09 Aust-Agder	24 294	3 754	10 120	7 681	2 084	435	220
0- 5 år	8 050	1 981	3 484	1 926	503	97	59
6-12 år	9 356	874	3 779	3 468	957	183	95
13-17 år	6 888	899	2 857	2 287	624	155	66
10 Vest-Agder	38 318	5 621	15 326	12 503	3 509	904	455
0- 5 år	13 269	3 062	5 687	3 387	829	208	96
6-12 år	14 741	1 278	5 679	5 569	1 574	426	215
13-17 år	10 308	1 281	3 960	3 547	1 106	270	144
11 Rogaland	95 895	13 667	37 835	32 203	9 203	1 961	1 026
0- 5 år	34 598	7 902	14 572	9 024	2 405	468	227
6-12 år	36 892	2 883	13 767	14 710	4 198	880	454
13-17 år	24 405	2 882	9 496	8 469	2 600	613	345
12 Hordaland	104 780	16 453	42 376	33 439	9 625	2 117	770
0- 5 år	37 804	9 464	15 684	9 399	2 487	570	200
6-12 år	40 198	3 581	15 702	15 234	4 418	915	348
13-17 år	26 778	3 408	10 990	8 806	2 720	632	222
14 Sogn og Fjordane	26 748	3 370	9 582	9 606	3 195	704	291
0- 5 år	9 284	2 001	3 616	2 541	850	203	73
6-12 år	10 343	724	3 436	4 348	1 414	299	122
13-17 år	7 121	645	2 530	2 717	931	202	96
15 Møre og Romsdal	58 422	8 498	23 060	19 976	5 293	1 233	362
0- 5 år	19 596	4 542	8 219	5 151	1 302	280	102
6-12 år	22 716	1 956	8 686	9 013	2 366	553	142
13-17 år	16 110	2 000	6 155	5 812	1 625	400	118
16 Sør-Trøndelag	59 733	11 285	27 671	16 155	3 647	771	204
0- 5 år	21 917	6 046	9 988	4 640	988	203	52
6-12 år	22 904	2 775	10 748	7 325	1 617	359	80
13-17 år	14 912	2 464	6 935	4 190	1 042	209	72
17 Nord-Trøndelag	30 823	4 915	13 111	9 713	2 420	518	146
0- 5 år	10 591	2 474	4 658	2 631	653	148	27
6-12 år	11 968	1 164	5 004	4 415	1 083	228	74
13-17 år	8 264	1 277	3 449	2 667	684	142	45
18 Nordland	56 893	10 299	24 473	16 226	4 497	987	411
0- 5 år	19 856	5 239	8 556	4 457	1 220	268	116
6-12 år	22 069	2 567	9 519	7 434	1 968	396	185
13-17 år	14 968	2 493	6 398	4 335	1 309	323	110
19 Troms	35 903	7 279	15 581	9 454	2 706	607	276
0- 5 år	13 465	3 831	5 754	2 852	755	192	81
6-12 år	13 620	1 830	6 039	4 173	1 214	241	123
13-17 år	8 818	1 618	3 788	2 429	737	174	72
20 Finnmark	18 260	3 800	7 438	4 797	1 502	413	310
0- 5 år	7 106	2 062	2 878	1 506	458	111	91
6-12 år	6 964	999	2 893	2 126	641	168	137
13-17 år	4 190	739	1 667	1 165	403	134	82

¹ Hjemmeboende søsken, dvs. søsken som er registrert på samme adresse som barnet selv. Det skilles ikke mellom hel-, halv- og stesøsken.² Barn i alt omfattes kun hjemmeboende barn 0-17 år. Barn 0-17 år som er registrert flyttet hjemmefra, har giftet seg eller fått egne barn, er utelatt.

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

Barna i de tre aldersgruppene er fra 0 til og med 17 år gamle. Søskenene deres kan i denne tabellen være i en hvilken som helst alder. Den eneste begrensningen for å bli regnet med som et søsken, er at personen er enslig og bor på samme adresse som barnet det gis informasjon om. Søsken som har flyttet hjemmefra for å studere og som ikke har meldt flytting, vil være registrert på samme adresse som barnet og dermed telle med som hjemmeboende søsken.

Ett søsken vanligst

Pr. 1. januar 1997 var det 1 014 900 hjemmeboende barn i Norge. Av disse hadde 182 000 ikke søsken; dette tilsvarer 18 prosent. De fleste barna hadde ett søsken (vel 44 prosent), og det var også vanligere å ha to søsken (nær 28 prosent) enn å ikke ha noen. Tre søsken eller flere var til sammen mindre vanlig enn å ikke ha hjemmeboende søsken.

87 prosent bor med helsøsken

Barn kan ha ulike slektskapsforhold til andre barn de bor sammen med. Foruten helsøsken kan barna ha halvsøsken og stesøsken, og i en familie kan det finnes kombinasjoner av disse søskenforholdene. Tabell 2.5 viser hvor mange barn som har søsken de bor sammen med og fordeler disse søskenene i de to kategoriene helsøsken og andre søskenforhold.

Over 80 prosent av alle barn i alderen 0-17 år hadde søsken ved inngangen til 1997.

Når størrelsen på aldersgruppene tas i betraktning, var det flest 6-12-åringene som hadde søsken. Noe av forklaringen på at såpass mange barn i denne aldersgrup-

pen har søsken i forhold til i de to andre aldersgruppene, er at i aldersgruppen 0-5 år er det forholdsvis mange førstefødte som foreløpig er enebarn, og i aldersgruppen 13-17 år er det også barn med eldre søsken som har flyttet hjemmefra.

I underkant av 88 prosent av barna med søsken bodde sammen med bare helsøsken. For alle tre aldersgrupper var helsøsken den hyppigst forekommende søskentypen.

Med «barn uten søsken» menes barn (under 18 år) som er registrert bosatt alene sammen med sine foreldre. Det kan være enebarn i vanlig forstand eller barnet kan ha søsken som har flyttet ut av familien. «Søsken» bor på samme adresse og i samme familie som barnet selv. Begrepet kan omfatte både hel-, halv- og stesøsken, uansett alder.

Helsøsken er definert som barn med samme far og samme mor, halvsøsken som barn med samme mor, men ikke samme far - eller omvendt, mens stesøsken er barn med verken samme mor eller far.

2.5. Barn 0-17 år, etter søskenforhold og hjemmeboende søsken uansett alder. Fylke, 1. januar 1997

Fylke og barns alder	Barn i alt ¹	Uten søsken i alt ²	Med søsken i alt ³	Søskenforhold	
				Helsøsken	Andre søsken ⁴
Hele landet	1 014 939	181 993	832 946	730 032	102 914
0- 5 år.....	364 057	97 851	266 206	228 505	37 701
6-12 år.....	391 853	44 117	347 736	305 476	42 260
13-17 år.....	259 029	40 025	219 004	196 051	22 953
01 Østfold	51 782	10 204	41 578	36 101	5 477
0- 5 år.....	17 757	5 121	12 636	10 688	1 948
6-12 år.....	20 099	2 535	17 564	15 266	2 298
13-17 år.....	13 926	2 548	11 378	10 147	1 231
02 Akershus	108 126	19 949	88 177	78 633	9 544
0- 5 år.....	39 479	10 550	28 929	25 602	3 327
6-12 år.....	42 635	5 102	37 533	33 549	3 984
13-17 år.....	26 012	4 297	21 715	19 482	2 233
03 Oslo	94 303	24 478	69 825	62 153	7 672
0- 5 år.....	39 517	14 163	25 354	22 473	2 881
6-12 år.....	34 713	6 076	28 637	25 522	3 115
13-17 år.....	20 073	4 239	15 834	14 158	1 676
04 Hedmark	38 826	6 901	31 925	28 203	3 722
0- 5 år.....	13 133	3 419	9 714	8 344	1 370
6-12 år.....	15 209	1 795	13 414	11 925	1 489
13-17 år.....	10 484	1 687	8 797	7 934	863
05 Oppland	38 417	6 797	31 620	28 265	3 355
0- 5 år.....	13 020	3 433	9 587	8 366	1 221
6-12 år.....	14 937	1 694	13 243	11 865	1 378
13-17 år.....	10 460	1 670	8 790	8 034	756
06 Buskerud	50 754	9 715	41 039	36 042	4 997
0- 5 år.....	17 597	4 892	12 705	10 894	1 811
6-12 år.....	19 965	2 526	17 439	15 408	2 031
13-17 år.....	13 192	2 297	10 895	9 740	1 155
07 Vestfold	46 579	8 467	38 112	33 048	5 064
0- 5 år.....	15 870	4 344	11 526	9 751	1 775
6-12 år.....	18 364	2 084	16 280	14 148	2 132
13-17 år.....	12 345	2 039	10 306	9 149	1 157
08 Telemark	36 083	6 541	29 542	25 846	3 696
0- 5 år.....	12 148	3 325	8 823	7 484	1 339
6-12 år.....	14 160	1 674	12 486	10 943	1 543
13-17 år.....	9 775	1 542	8 233	7 419	814
09 Aust-Agder	24 294	3 754	20 540	18 353	2 187
0- 5 år.....	8 050	1 981	6 069	5 304	765
6-12 år.....	9 356	874	8 482	7 602	880
13-17 år.....	6 888	899	5 989	5 447	542
10 Vest-Agder	38 318	5 621	32 697	29 302	3 395
0- 5 år.....	13 269	3 062	10 207	8 968	1 239
6-12 år.....	14 741	1 278	13 463	12 037	1 426
13-17 år.....	10 308	1 281	9 027	8 297	730
11 Rogaland	95 895	13 667	82 228	73 996	8 232
0- 5 år.....	34 598	7 902	26 696	23 557	3 139
6-12 år.....	36 892	2 883	34 009	30 704	3 305
13-17 år.....	24 405	2 882	21 523	19 735	1 788

2.5. Barn 0-17 år, etter søskenforhold og hjemmeboende søsken uansett alder. Fylke. 1. januar 1997
(forts.)

Fylke og barns alder	Barn i alt ¹	Uten søsken i alt ²	Med søsken i alt ³	Søskenforhold	
				Helsøsken	Andre søsken ⁴
12 Hordaland	104 780	16 453	88 327	78 427	9 900
0- 5 år	37 804	9 464	28 340	24 586	3 754
6-12 år	40 198	3 581	36 617	32 544	4 073
13-17 år	26 778	3 408	23 370	21 297	2 073
14 Sogn og Fjordane	26 748	3 370	23 378	21 186	2 192
0- 5 år	9 284	2 001	7 283	6 458	825
6-12 år	10 343	724	9 619	8 752	867
13-17 år	7 121	645	6 476	5 976	500
15 Møre og Romsdal	58 422	8 498	49 924	44 025	5 899
0- 5 år	19 596	4 542	15 054	12 860	2 194
6-12 år	22 716	1 956	20 760	18 334	2 426
13-17 år	16 110	2 000	14 110	12 831	1 279
16 Sør-Trøndelag	59 733	11 285	48 448	41 579	6 869
0- 5 år	21 917	6 046	15 871	13 346	2 525
6-12 år	22 904	2 775	20 129	17 347	2 782
13-17 år	14 912	2 464	12 448	10 886	1 562
17 Nord-Trøndelag	30 823	4 915	25 908	22 351	3 557
0- 5 år	10 591	2 474	8 117	6 829	1 288
6-12 år	11 968	1 164	10 804	9 337	1 467
13-17 år	8 264	1 277	6 987	6 185	802
18 Nordland	56 893	10 299	46 594	37 780	8 814
0- 5 år	19 856	5 239	14 617	11 440	3 177
6-12 år	22 069	2 567	19 502	15 854	3 648
13-17 år	14 968	2 493	12 475	10 486	1 989
19 Troms	35 903	7 279	28 624	23 378	5 246
0- 5 år	13 465	3 831	9 634	7 679	1 955
6-12 år	13 620	1 830	11 790	9 651	2 139
13-17 år	8 818	1 618	7 200	6 048	1 152
20 Finnmark	18 260	3 800	14 460	11 364	3 096
0- 5 år	7 106	2 062	5 044	3 876	1 168
6-12 år	6 964	999	5 965	4 688	1 277
13-17 år	4 190	739	3 451	2 800	651

¹ Barn i alt omfatter kun hjemmeboende barn 0-17 år. Barn 0-17 år som er registrert flyttet hjemmefra, har giftet seg eller fått egne barn, er utelatt.

² Barn uten søsken betyr «eneste hjemmeboende barn i familien». Barnet kan være enebarn, eller det kan ha søsken som har flyttet ut av familien.

³ Hjemmeboende søsken, dvs. søsken som er registrert på samme adresse som barnet selv. Det skilles ikke mellom hel-, halv- og stesøsken. ⁴ Omfatter halvsøsken, stesøsken og alle kombinasjoner av hel-, halv- og stesøsken.

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

3. Barn og unges helse

Omtrent én av fem utskrivinger av unge pasienter bosatt i norske kommuner gjaldt sykdommer i åndedretsorganene. En type sykdommer i åndedretsorganene er allergiske sykdommer, og 8 av de 26 pr. 1 000 barn og unge i alderen 0-17 år som mottok grunn- og/eller hjelpestønad ved utgangen av 1996, hadde allergi/astma.

Av de barna som skadet seg i trafikkulykker, var 13-17-åringene mest utsatt.

Mange små pasienter

Tabell 3.1 viser for hvilke hovedgrupper av sykdommer barn har hatt opphold ved somatiske sykehus i 1995. Tre hovedkategorier av diagnoser går igjen i alle fylker.

Barn under ett år utgjorde en forholdsvis stor del av utskrivningene. Ellers var det mange pasienter mellom

ett og fem år som ble behandlet og utskrevet fra norske sykehus i 1995.

Sykdommer i åndedretsorganene var den største hovedgruppen med nær 17 800 av drøyt 81 700 utskrivninger. Blant 1-12-åringene var denne hovedgruppen den vanligste. Barn under ett år fikk oftest diagnoser under «Visse tilstander i den perinatale perioden» (7 025 av 17 205), mens skader og forgiftninger var vanligste hovedgruppe for 13-17-åringene (én fjerdedel av utskrivningene).

Tallene gjelder for somatiske sykehus. Statistikken omfatter kun inneliggende pasienter med gyldig bostedskommune i Norge.

Sykdommene er klassifisert i samsvar med Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker - Norsk utgave av ICD-9. Pasientene er fordelt etter hoveddiagnosen på sykehusoppholdet. Hoveddiagnosene er her aggregert opp til hovedgrupper.

3.1. Utskrivinger, etter alder og diagnosegrupper. Hele landet. 1995

ICD-9	I alt	Alder				
		Under 1 år	1-5 år	6-12 år	13-15 år	16-17 år
I alt	81 744	17 205	30 807	19 210	7 943	6 579
001-139 Infeksiøse og parasittære sykdommer	4 941	995	2 582	811	271	282
140-239 Svulster	3 521	139	1 473	1 116	515	278
240-279 Indresek. sykdommer, ernærings- og stoffskiftesykd.	1 275	136	354	424	210	151
280-289 Sykd. i blodet og de bloddannende organer	735	47	315	237	88	48
320-389 Sykd. i nervesystemet og sanseorg.	5 370	458	2 447	1 623	503	339
390-459 Sykd. i sirkulasjonsorganene	477	117	122	106	72	60
460-519 Sykdommer i åndedretsorganene	17 786	2 324	10 157	3 646	930	729
520-579 Sykd. i fordøyelsesorganene	4 509	631	1 503	1 260	649	466
580-629 Sykd. i urin- og kjønnsorganene	2 645	409	930	747	295	264
630-676 Sykd. i svangerskap, under fødsel og i barselseng	483	-	-	-	38	445
680-709 Sykd. i hud og underhud	884	118	371	233	73	89
710-739 Sykd. i skjelett-muskelsystemet og bindevevet	2 251	48	517	813	507	366
740-759 Medfødte misdannelser	7 284	2 404	2 795	1 536	360	189
760-779 Visse tilstander med begynnelse i den perinatale perioden	7 332	7 025	307	-	-	-
780-799 Symptomer og ubestemte tilstander	6 437	902	2 428	1 734	762	611
800-999 Skader og forgiftninger	10 609	292	2 942	3 507	2 070	1 798
Andre og uoppgitte årsaker til sykehusopphold	5 169	1 155	1 550	1 403	597	464

Kilde: Pasientstatistikk, SSB.

3.2. Utskrivninger og liggedager, etter kjønn og alder. Hele landet. 1995

Alder	Utskrivninger			Liggedager pr. utskrivning		
	Begge kjønn	Gutter	Jenter	Begge kjønn	Gutter	Jenter
I alt.....	81 744	46 227	35 517	4,4	4,3	4,5
Under 1 år ...	17 205	10 131	7 074	7,2	6,9	7,7
1-5 år	30 807	18 344	12 463	3,4	3,3	3,5
6-12 år	19 210	10 767	8 443	3,8	3,8	3,8
13-15 år	7 943	4 114	3 829	4,1	4,0	4,1
16-17 år	6 579	2 871	3 708	4,1	4,2	4,0

Kilde: Pasientstatistikk, SSB.

I 1995 var det vel 81 700 utskrivninger av barn og unge fra norske somatiske sykehus.

Totalt sett var det flere utskrivninger av gutter enn av jenter. Dette bildet stemmer for alle aldersgruppene unntatt én; i aldersgruppen 16-17 år var det flere utskrivninger av jenter.

Gjennomsnittet for liggedager pr. utskrivning for barn og unge var 4,4. Jentenes sykehusopphold var stort sett lenger enn guttenes. Når det gjelder alder, viste det seg at tallet på liggedager pr. utskrivning for barn under ett år var forholdsvis høyt, sammenlignet med de andre aldersgruppene.

Lav spedbarnsdødelighet

Tabell 3.3 viser hvor mange barn og unge som døde i 1995, med tall for landet og for hvert fylke.

Det var færre døde 1-17-åringer til sammen enn 0-åringer. Selv om antall døde under ett år var 244, var spedbarnsdødeligheten i 1995 på rekordlavt nivå, 4,0 døde pr. 1 000 levendefødte.

På landsbasis døde 76 1-5-åringer, 48 6-12-åringer og 100 13-17-åringer dette året.

3.3. Døde, etter alder. Fylke. 1995

	Alder				
	0-17 år	0 år	1-5 år	6-12 år	13-17 år
Hele landet.....	468	244	76	48	100
Østfold	28	6	8	4	10
Akershus	34	16	7	2	9
Oslo	52	33	5	5	9
Hedmark	21	14	-	1	6
Oppland	13	11	-	1	1
Buskerud	25	11	5	2	7
Vestfold	17	5	4	5	3
Telemark	19	9	2	5	3
Aust-Agder	10	4	-	-	6
Vest-Agder	16	7	5	3	1
Rogaland	36	21	4	3	8
Hordaland	46	23	9	4	10
Sogn og Fjordane	11	2	4	1	4
Møre og Romsdal	27	17	5	2	3
Sør-Trøndelag	28	16	6	-	6
Nord-Trøndelag	14	6	3	2	3
Nordland	34	21	5	4	4
Troms	21	10	1	3	7
Finnmark	16	12	3	1	-

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

3.4. Dødsfall i første leveår. Fylke. 1986-1994

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Hele landet	416	455	477	468	428	387	353	305	314
Østfold	18	14	24	18	19	22	16	12	19
Akershus	26	32	39	46	51	29	30	28	32
Oslo	48	43	63	47	54	50	36	40	44
Hedmark	17	16	14	16	7	17	17	10	12
Oppland	9	20	17	15	18	23	10	9	14
Buskerud	14	24	35	22	21	22	16	17	19
Vestfold	19	17	20	20	12	10	7	10	15
Telemark	20	16	10	16	14	10	10	6	8
Aust-Agder	11	8	14	16	17	11	5	11	7
Vest-Agder	20	21	22	14	22	8	15	9	14
Rogaland	55	39	52	57	25	28	43	29	27
Hordaland	37	63	53	45	37	33	37	32	16
Sogn og Fjordane	5	8	10	13	9	7	7	8	3
Møre og Romsdal	18	25	19	22	25	24	19	19	19
Sør-Trøndelag	29	22	30	31	20	27	27	18	12
Nord-Trøndelag	16	15	11	17	21	11	10	11	8
Nordland	17	39	21	22	27	21	24	16	28
Troms	21	21	19	18	21	14	12	9	10
Finnmark	16	12	4	13	8	20	12	11	7

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

Spedbarnsdødelighet = døde under ett år pr. 1 000 levendefødte.

Tabell 3.4 inneholder tall for døde under ett år i fylkene de siste 10 årene. Tallene er hentet fra helsestatistikken. Befolkningsstatistikken (se rater for spedbarnsdødelighet nedenfor) avviker noe i forhold til helsestatistikken.

På landsbasis har antall dødsfall i første leveår gått nedover de siste 10 årene. Perioden hadde en topp i 1988 med forholdsvis mange dødsfall, mens 1993 var året med færrest dødsfall for barn under ett år. For fylkene er det imidlertid til dels store variasjoner, både fra fylke til fylke og fra år til år. Det er ingen entydig trend med hensyn til oppgang eller nedgang fra år til år innen de enkelte fylker.

I 1994 døde 314 spedbarn i første leveår. 44 av disse dødsfallene, eller 14 prosent, skjedde i Oslo. Akershus hadde nest flest dødsfall blant barn under ett år, fulgt av Nordland og Rogaland. Færrest spedbarnsdødsfall var det i Sogn og Fjordane, med 3 dødsfall eller 1 prosent. Finnmark, Agderfylkene og Nord-Trøndelag hadde 7-8 dødsfall blant 0-åringene.

Spedbarnsdødeligheten var 5,2 pr. 1 000 levendefødte på landsbasis i 1994. I 1995 og 1996 sank spedbarnsdødeligheten til rekordlave 4,0 pr. 1 000 levendefødte. Antall døde under ett år pr. 1 000 levendefødte har sunket hvert år siden 1987.

I femårsperioden 1991-1995 var gjennomsnittlig spedbarnsdødelighet 5,2 pr. 1 000 levendefødte. Av fylkene hadde Sogn og Fjordane og Vestfold færrest døde under ett år med henholdsvis 3,5 og 3,7. Finnmark, med 9,5, hadde flest døde under ett år. Tallene viser ellers ikke noe klart geografisk mønster for utviklingen i spedbarnsdødeligheten de siste tiårene. (Mer informasjon i Ukens statistikk nr. 34/96).

Kreft krever barneliv

Tabell 3.5 viser dødstill på landsbasis for barn 1-17 år i 1994. Alderen er delt i tre grupper, og det gis tall for hvert kjønn. Opplysningene dekker årsaken til dødsfallet, med sykdom eller voldsomme dødsfall som hovedgrupperinger.

Av totalt 213 dødsfall blant barn i alderen 1 til og med 17 år var det flere gutter (119) enn jenter (94) som døde.

Blant guttene var det flere som døde i et «voldsomt dødsfall» enn som døde på grunn av sykdom. Blant jentene var det derimot flest som døde som følge av sykdom.

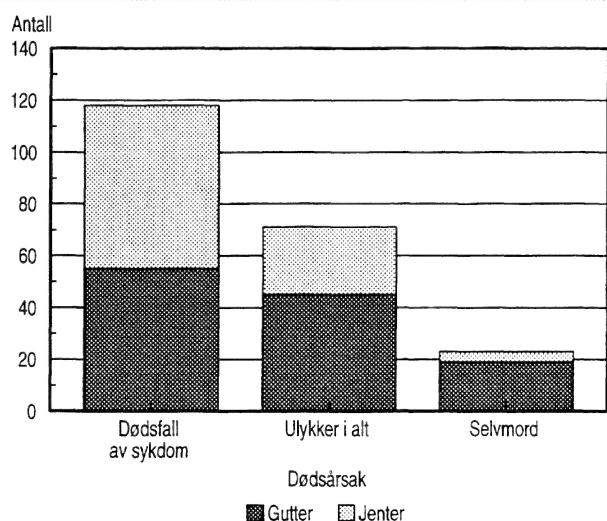
Ondartede svulster, eller kreft, var den sykdommen som krevde flest barneliv. Halvparten av jentene som døde av kreft, var 6-12 år gamle. Hovedtyngden av guttene som døde av ondartede svulster, dekket et større aldersspenn (6-17 år). I 1994 ble det for øvrig meldt om 133 nye tilfeller av kreft i aldersgruppen 0-14 år og 194 nye tilfeller av kreft hos barn og unge under 20 år.

3.5. Dødsfall blant personer 1-17 år, etter kjønn og underliggende dødsårsak. 1994

ICD-9	Dødsårsak	Gutter				Jenter			
		I alt	1-5 år	6-12 år	13-17 år	I alt	1-5 år	6-12 år	13-17 år
I alt		119	30	33	56	94	43	25	26
001-799	Dødsfall av sykdom	55	22	18	15	63	30	17	16
036	Meningokokkinfeksjoner	5	3	1	1	3	3	-	-
001-035,	Alle andre infeksjøsø og								
037-139	parasitære sykdommer	3	2	-	1	2	-	-	2
140-209	Ondartede svulster	17	3	7	7	12	3	6	3
320-322	Meningitt	1	1	-	-	2	2	-	-
323-389	Andre sykdommer i nerve-								
	systemet og sanseorganene	2	1	-	1	9	-	5	4
390-459	Sykdommer i sirkulasjonsorganene	3	2	-	1	9	2	3	4
560-519	Sykdommer i åndedretsorganene	-	-	-	-	3	2	1	-
740-757	Medfødte misdannelser	12	6	4	2	9	8	-	1
RES.001-799	Alle andre sykdommer	12	4	6	2	14	10	2	2
E800-E999	Voldsomme dødsfall	64	8	15	41	31	13	8	10
E800-E949	Ulykker i alt	45	8	11	26	26	12	8	6
E810-E819	Trafikkulykker	16	1	5	10	12	2	4	6
E830.0,									
E832.0,E910	Drukning	12	2	3	7	5	3	2	-
E890-E899	Brann, forbrenning	2	2	-	-	4	3	1	-
E950-E959	Selv mord	19	-	4	15	4	-	-	4
RES.E800-E999	Alle andre voldsomme dødsfall	-	-	-	-	1	1	-	-

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

Figur 3.1. Dødsfall blant personer 1-17 år, etter kjønn og dødsårsak, 1994

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

Medfødte misdannelser var den nest vanligste dødsårsaken i gruppen «Dødsfall av sykdom» i 1994, med flest dødsfall i den yngste aldersgruppen.

Mens de voldsomme dødsfallene blant guttene i hovedsak skjedde med 13-17-åringene, var det 1-5-åringene som var mest utsatt blant jentene. Ulykkene, og da særlig trafikkulykkene, krevde flest barneliv i denne kategorien. I snitt druknet én gutt hver måned i 1994, mot fem jenter i løpet av hele året.

Selvmord faller i kategorien «voldsomme dødsfall». For 1994 viser tallene at nesten fem ganger så mange gutter som jenter begikk selvmord. Dette er i tråd med tendensen på dette feltet; det er flere menn enn kvinner som tar sitt eget liv. Tallene viser også at selvmordene stort sett forekom i den eldste aldersgruppen. I selvmordsstatistikken er det vanlig å oppgi dødsfall ved selvmord for personer som er 10 år og eldre. Dette kommer av at man beskriver selvmord som en bevisst

og villet handling. Denne definisjonen innebærer at barn som ikke forstår konsekvensen av sine handlinger, f.eks. prøver ut noe som han/hun har sett på fjernsyn og dermed mister livet, ikke regnes som en person som har begått eller kan begå selvmord. Tall for dødelighet av selvmord fra 1951 og framover viser at for begge kjønn er det flere selvmord i aldersgruppen 15-19 år enn i gruppen 10-14 år.

Bilpassasjerer mest utsatt

Tabell 3.6 tar for seg barn og unge som er skadd eller drept i trafikken i 1996. Tallene uttrykker stedfestingen av ulykken. Hvorvidt personene også var bosatt i Norge, sies det ingenting om.

I alt ble ca. 2 000 barn og unge skadd eller drept på norske veier i 1996. Dette utgjør 2 promille av alle norske barn og unge. Det var flest 13-17-åringene som kom til skade.

Bilpassasjerene var den største gruppen skadd eller drepte totalt sett. Sykkeler (inkluderer den som sykler og evt. personer som satt på sykkelen) noterte seg for nest flest skadd/drepte. Førere og passasjerer på moped, og fotgjengere utgjorde til sammen godt og vel 3 av 10 tilskadekomne.

I aldersgruppen 0-5 år var det flest som ble skadd/drept som bilpassasjerer; andelen var 59 prosent. 40 prosent av 6-12-åringene ble skadd i bil og 29 prosent på sykkel. 13-17-åringene hadde den laveste andelen bilpassasjerer som kom til skade, med 33 prosent. For

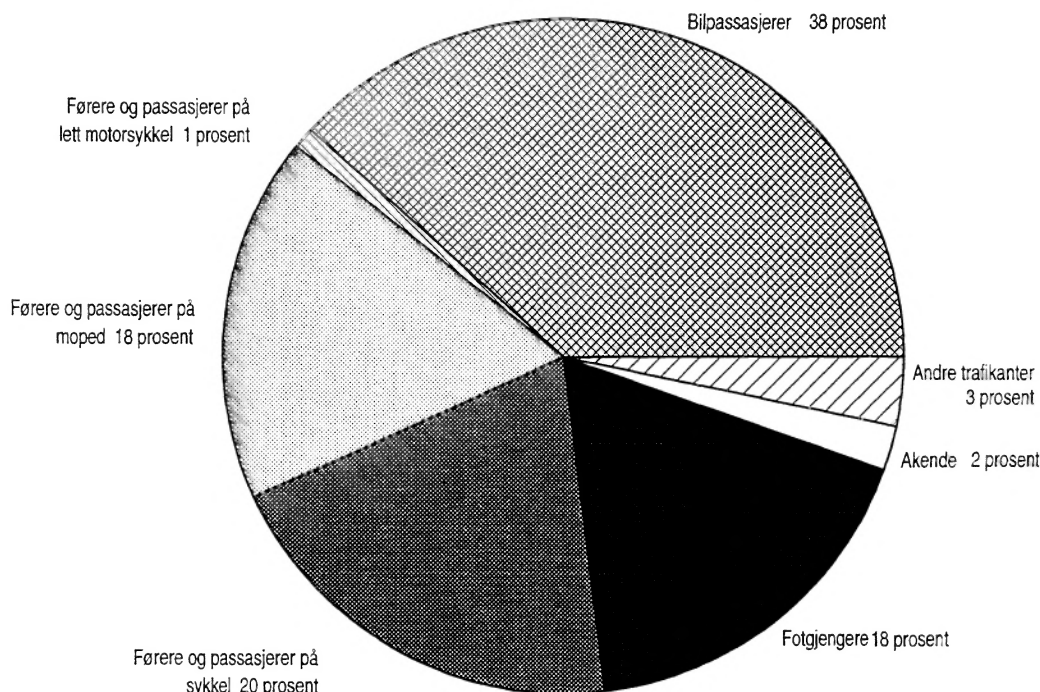
Statistikken over veitrafikkulykker omfatter bare ulykker med personskaade som er meldt til politiet. Ulykkene må ha skjedd på offentlig eller privat vei, gate eller plass som er åpen for alminnelig trafikk. Dette medfører en viss underrapportering siden ikke alle ulykker skjer på disse stedene. Også de mindre alvorlige ulykkene/skadene er underrepresentert i skadetallene.

3.6. Personer drept eller skadd, etter trafikantgruppe og alder. Hele landet, 1996

	I alt	Bilpassasjerer	Førere og passasjerer på					Andre trafikanter
			Lett motorsykkel	Moped	Sykkel	Fotgjenger	Akende	
Personer drept eller skadd i alt	1960	752	20	343	393	345	42	65
0-5 år	222	130	-	1	13	62	14	2
6-12 år	635	256	-	-	183	171	19	6
13-17 år	1103	366	20	342	197	112	9	57
Personer drept i alt	29	13	-	2	-	12	2	-
0-5 år	4	-	-	-	-	4	-	-
6-12 år	10	4	-	-	-	4	2	-
13-17 år	15	9	-	2	-	4	-	-

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstatistikk, SSB.

Figur 3.2. Personer 0-17 år drept eller skadd, etter trafikantgruppe. Hele landet. 1996

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstatistikk, SSB.

denne gruppen var mopedulykkene nesten like mange i tallet, med 31 prosent.

Av de 1960 som ble skadd eller drept, var det 29 som døde av skadene. 52 prosent av disse var i alderen 13 til og med 17 år. 45 prosent av de drepte var bilpassasjerer, mens 41 prosent var fotgjengere.

Flest gutter skadd på sykkel

Tabell 3.7 viser antall skadde/drepte syklister i alderen 0 til og med 17 år, fordelt på tre aldersgrupper og hvorvidt de har brukt sykkelhjelme eller ikke. Det oppgis også en restgruppe der hjelmbruk eller manglende

Sykkelykker er sterkt underrapporterte. Skadene er muligens ikke så omfattende at politiet kommer inn i bildet. For 1991 ble det beregnet at bare 9 prosent av alle sykkelykker ble fanget opp av den offisielle statistikken. Mer informasjon i NOS Veitrafikkulykker 1995, SSB.

sådan ikke ble oppgitt. De siste tallene blir ikke kommentert i det følgende, uansett størrelsen på tallet. Statistikken sier ikke noe entydig om virkningen av hjelmbruk; den forteller kun om barna i de registrerte sykkelykkene har brukt sykkelhjelme eller ikke.

3.7. Syklister drept eller skadd, etter alder, kjønn og bruk av hjelm. Hele landet. 1996

	I alt	Alder		
		0-5 år	6-12 år	13-17 år
Syklister i alt	393	13	183	197
Gutter	265	11	136	118
Uten hjelm	132	2	49	81
Med hjelm	90	6	68	16
Uoppgitt	43	3	19	21
Jenter	128	2	47	79
Uten hjelm	69	-	15	54
Med hjelm	28	1	22	5
Uoppgitt	31	1	10	20

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstatistikk, SSB.

Det var bortimot 400 syklister i alderen 0 til og med 17 år som ble skadd eller drept i 1996. Halvparten av dem var i aldersgruppen 13-17 år. 6-12-åringene utgjorde 47 prosent, med 183 av 393 skadde eller drepte syklister.

Det var flest skadde og drepte gutter i alderen 0 til og med 17 år i Norge. Både for jenter og gutter viste tallene at det var flere skadde eller drepte uten hjelm enn med hjelm.

Flest skadde på besøks-/fritidsreiser

Tabell 3.8 viser antall skadde/drepte personer i alderen 0-17 år, fordelt på tre aldersgrupper og ferdselsformål.

På landsbasis ble ca. 2 000 personer drept eller skadd i veitrafikkulykker i 1996. Når det gjelder ferdselsfor-

Det er viktig å merke seg at passasjerer *ikke* er medregnet i tallet på drepte eller skadde i de seks hovedkategoriene for ferdselsformål. Dette betyr f.eks. at et barn som blir kjørt til skolen og som på veien dit kommer til skade i en kollisjon, ikke regnes med blant «skadde personer, til/fra skole». Grunnen til at passasjerer ikke er regnet med her, er at opplysningene SSB får fra politiet ikke oppgir ferdselsformål for passasjerer. Passasjerer er derimot tatt med i kategorien «annet, uoppgitt»; dette er gjort for å kunne kontrollere at totaltallene for alle skadde/drepte i aldersgruppene er korrekte. Denne kategorien vil ikke bli kommentert videre.

Når det gjelder ulykker på vei til eller fra arbeid, eller mens personen er på jobb, er det registrert skadde eller drepte kun for aldersgruppen 13-17 år.

3.8. Personer drept eller skadd, etter ferdselsformål og alder. Hele landet. 1996

	Ferdelsformål							
	I alt	Til/fra arbeid ¹	I arbeid ¹	Til/fra skole ¹	Til/fra butikk osv. ¹	Besøks-/fritidsreise ¹	Lek ¹	Annet/uoppgitt
Personer drept eller skadd i alt	1 960	19	11	175	29	425	120	1 181
0-5 år.....	222	-	1	2	7	17	33	162
6-12 år.....	635	-	-	70	8	110	78	369
13-17 år.....	1 103	19	10	103	14	298	9	650
Personer drept i alt	29	-	-	3	1	6	2	17
0-5 år.....	4	-	-	1	-	2	-	1
6-12 år.....	10	-	-	2	-	2	2	4
13-17 år.....	15	-	-	-	1	2	-	12

¹ Omfatter ikke passasjerer.

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstatistikk, SSB.

mål, altså hvor personen var på vei eller hva personen holdt på med da ulykken skjedde, viser det seg at flest barn og unge ble skadd og drept i forbindelse med fritidsreising. Prosentandelen var 22. Flesteparten av personene som skadet seg/ble drept på besøks-/fritidsreiser, var fra 13 til og med 17 år gamle.

13-17-åringene var også i flertall blant de skadde/drepte på skoleveien, som lå på andreplass av ferdselsformålene med 9 prosent av de skadde/drepte.

Under lek er den eneste kategorien der 0-5- og 6-12-åringene hadde høyere antall skadde/drepte personer enn 13-17-åringene.

Besøks-/fritidsreiser var det ferdselsformålet som krevde flest unge liv på landsbasis i 1996, med 21 prosent av de forulykkede.

Få aborter i ung alder

Aborthyppigheten varierer mye fra fylke til fylke. Oslo hadde klart høyest hyppighet i aldersgruppen 15-19 år. Vest-Agder hadde færrest svangerskapsavbrudd blant kvinner under 20 år i 1992 og 1993.

I alt 2 569 av 14 909 abortingrep ble foretatt på kvinner i alderen 15-19 år i 1993.

3.9. Utførte svangerskapsavbrudd, etter kvinnens alder og bostedsfylke. 1993

Bostedsfylke	Alder		
	I alt	-14	15-19
Hele landet	14 909	33	2 569
Østfold.....	70 ¹	6	139
Akershus.....	1 552	3	296
Oslo.....	3 171	2	337
Hedmark.....	567	1	106
Oppland.....	515	-	109
Buskerud.....	746	1	124
Vestfold.....	634	-	114
Telemark.....	486	-	87
Aust-Agder.....	193	1	48
Vest-Agder.....	307	2	49
Rogaland.....	888	6	179
Hordaland.....	1 214	-	202
Sogn og Fjordane.....	238	1	56
Møre og Romsdal.....	565	3	120
Sør-Trøndelag.....	928	-	166
Nord-Trøndelag.....	370	2	79
Nordland.....	825	2	169
Troms.....	605	1	111
Finnmark.....	387	2	78
Utlandet.....	15	-	-
Uoppgitt.....	2	-	-

Kilde: Ukens statistikk nr. 27/94, SSB.

3.10. Utførte svangerskapsavbrudd, etter bostedsfylke. Samlet aborttall og pr. 1 000 kvinner i alderen 15-19 år. 1992 og 1993

Bostedsfylke		Samlet aborttall ¹	Svangerskapsavbrudd pr. 1 000 kvinner i alderen 15-19 år ²
Hele landet	1992	484	18,9
	1993	477	18,7
Østfold	1992	430	15,0
	1993	425	18,4
Akershus	1992	490	17,4
	1993	496	21,7
Oslo	1992	866	33,2
	1993	847	32,8
Hedmark	1992	488	18,7
	1993	455	17,9
Oppland	1992	434	19,0
	1993	415	18,5
Buskerud	1992	487	18,6
	1993	464	17,0
Vestfold	1992	470	19,2
	1993	450	16,9
Telemark	1992	406	14,8
	1993	437	16,0
Aust-Agder	1992	337	16,7
	1993	277	13,3
Vest-Agder	1992	282	11,2
	1993	291	9,6
Rogaland	1992	334	15,2
	1993	339	15,2
Hordaland	1992	390	15,8
	1993	397	14,4
Sogn og Fjordane	1992	314	16,5
	1993	326	15,6
Møre og Romsdal	1992	361	17,1
	1993	344	14,6
Sør-Trøndelag	1992	446	16,7
	1993	494	20,0
Nord-Trøndelag	1992	436	18,9
	1993	419	18,0
Nordland	1992	526	25,4
	1993	491	21,3
Troms	1992	605	26,3
	1993	525	20,0
Finnmark	1992	527	26,2
	1993	650	32,5

¹ Beregnet antall svangerskapsavbrudd som 1 000 kvinner kommer til å få utført i løpet av hele sin fruktbare periode, gitt kalenderårets aborttrater og at ingen kvinner dør før 50-årsalder. ² Svangerskapsavbrudd blant kvinner under 20 år pr. 1 000 kvinner i alderen 15-19 år.

Kilde: Ukens statistikk nr. 27/94, SSB.

Barn med funksjonshemninger

Tabell 3.11 viser antall personer pr. 1 000 innbyggere under 18 år som har varige sykdommer.

Når alle varige sykdommer ses under ett, går det fram at det har funnet sted en økning over tid. Av barn og unge var det gruppen 13-17 år som i 1985 hadde den største andelen personer med varige sykdommer (ca. 30 prosent), årstall og alder sett under ett.

Hudsykdommene var de hyppigst forekommende varige sykdommene for barn og unge i 1985. Av 1 000 innbyggere i aldersklassen var det 105 0-17-åringer (eller 10 prosent) som hadde hudsykdommer. Sykdommer i åndedretsorganene fulgte deretter, med

Tallene er fra tre helseundersøkelser. Det vil si at dette er beregninger fra en undersøkelse av et utvalg av befolkningen. Tallene er forholdsvis gamle, men de kan gi et inntrykk av en utvikling.

Helseundersøkelsene omfatter *ikke* barn på institusjoner. Dette gjør at man mangler informasjon om en gruppe funksjonshemmede.

3.11. Andel personer med varige sykdommer pr. 1 000 innbyggere¹

Sykdom og årstall	Alder				
	0-6 år	7-12 år	13-17 år	0-17 år	
Alle sykdommer	1968	118	193	183	162
	1975	174	229	257	217
	1985	219	261	306	260
Hudsykdommer	1968	27	33	38	32
	1975	43	57	54	51
	1985	98	96	123	105
Sykdommer i åndedretsorganene	1968	43	65	67	57
	1975	39	38	56	43
	1985	41	58	62	53
Sykdommer i nervesystemet og sanseorganene	1968	17	66	42	40
	1975	26	50	50	41
	1985	40	49	56	48
Medfødte misdannelser	1968	25	18	17	21
	1975	41	48	38	43
	1985	30	30	24	28
Skjelett-muskelsykdommer	1968	1	1	12	7
	1975	6	12	33	16
	1985	5	17	41	20
Symptomer	1968	10	25	19	18
	1975	8	18	27	17
	1985	12	23	20	18
Ulykker	1968	6	18	28	16
	1975	4	8	7	6
	1985	5	6	12	8

¹ I alle undersøkelser ble det spurt om varige eller medfødte lidelser, men i 1968 avgjorde intervjuobjektet selv om lidelsen var kronisk. I senere undersøkelser ble kronisk - ikke-kronisk kodet av Statistisk sentralbyrå ut fra opplysninger om varighet og diagnose.

Kilde: Rapporter 95/11, SSB (Liv Grøtvedt og Liv Belsby: Barns helse. Helseundersøkelsene).

sykdommer i nervesystemet og sanseorganene på tredjeplass. For alle disse sykdomstypene var det den eldste aldersgruppen som hadde flest tilfeller.

I de øvrige kategoriene av varige sykdommer var det mer spredning i forhold til hva som var den mest utsatte aldersgruppen.

26 av 1 000 er stønadsmottakere

Tabell 3.12 gir en oversikt over barn og unge som mottok grunn- og/eller hjelpestønad pr. 31.12.1996. Tabellen gir også en oversikt over hvor mange stønadsmottakere som hadde allergiske sykdommer som diagnose. Dette tallet vil være litt for lavt, fordi det mangler diagnose i 10 prosent av tilfellene (Styrings- og informasjonssystemet for helse- og sosialtjenesten i kommunene, 1997).

Ved utgangen av 1996 var det 26 av 1 000 barn og unge i alderen 0-17 år som mottok grunn- og/eller hjelpestønad. Av disse var det 7-8 pr. 1 000 barn som mottok stønad for diagnosen allergiske sykdommer.

Hordaland hadde lavest andel stønadsmottakere blant barn og unge (20 pr. 1 000 barn 0-17 år). Andelen allergikere blant stønadsmottakerne var også lavest i dette fylket (4 av 1 000 barn). Finnmark hadde de høyeste andelenene, med 40 av 1 000 barn som grunn- og/eller hjelpestønadsmottakere og 18 av 1 000 med diagnosen allergiske sykdommer.

Over 12 750 barn og unge mottok både grunn- og hjelpestønad, mens 8 500 kun fikk hjelpestønad.

«Grunnstønad og hjelpestønad kan ytes til den som etter å ha gjennomgått hensiktsmessig behandling fortsatt har varig sykdom, skade eller lyte. Lidelsen anses som varig dersom den antas å vare i to-tre år. ...Grunnstønad ytes når lidelsen medfører varige ekstraavgifter av betydning. Hjelpestønad ytes når lidelsen fører til et varig pleiebehov som innebærer behov for lønnet hjelp eller hjelp fra familien.» (Ot. prp. nr. 29, 1995-96). Se ellers folketrygdloven (lov av 28. februar 1997 nr. 19) som trådte i kraft 1. mai 1997.

3.12. Personer 0-17 år med grunn- og/eller hjelpestønad. 31. desember 1996

	Grunn- og/eller hjelpestønad pr. 1 000 barn 0-17 år	Allergiske sykdommer pr. 1 000 barn 0-17 år	Både grunn- og hjelpestønad. Absolutte tall	Bare hjelpestønad. Absolutte tall
Hele landet	26,4	7,7	12 751	8 512
Østfold.....	27,8	8,5	693	463
Akershus.....	30,6	11,3	1 371	1 390
Oslo.....	26,3	6,8	1 361	782
Hedmark.....	25,5	7,0	450	353
Oppland.....	22,8	6,6	396	337
Buskerud.....	25,2	7,5	695	307
Vestfold.....	29,2	8,9	628	495
Telemark.....	21,7	4,7	387	211
Aust-Agder.....	28,4	7,9	328	230
Vest-Agder.....	23,7	4,4	434	313
Rogaland.....	22,4	5,0	950	872
Hordaland.....	19,7	4,0	961	745
Sogn og Fjordane ...	22,9	4,9	297	132
Møre og Romsdal ...	25,8	6,7	665	450
Sør-Trøndelag.....	28,8	8,5	916	446
Nord-Trøndelag.....	32,7	11,7	458	357
Nordland.....	28,0	7,6	787	348
Troms.....	36,2	16,8	685	185
Finnmark.....	39,6	17,9	289	96

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

Rusmisbrukere i institusjon

I 1995 var det 2 114 beboere i institusjoner for rusmiddelbrukere på landsbasis. Av disse var 76 personer under 18 år; med andre ord var 3,6 prosent av de misbrukerne som hadde plass på institusjon, under myndighetsalder.

Det var flest menn i institusjonene, uansett alder.

De unge misbrukerne bodde i en av tre typer institusjoner: kombinerte institusjoner (6), bo- og arbeidskollektiv (30) og samlekategorien «andre institusjoner» (40). Det var flest jenter i bo- og arbeidskollektiv, mens guttene i størst grad bodde i andre typer institusjoner.

3.13. Beboere i institusjoner for rusmiddelbrukere, etter institusjonstype, kjønn og alder. 1995

Kjønn og alder	Institusjonstype								
	I alt	A-klinikker	Kursteder	Tilsynshjem	Vernehjem	Akuttinstitusjon	Kombinerte institusjoner	Bo- og arbeidskollektiv	Andre institusjoner
I alt	2 114	106	43	45	324	41	407	526	622
-17 år.....	76	-	-	-	-	-	6	30	40
Menn.....	1 550	77	34	32	292	26	284	373	432
-17 år.....	43	-	-	-	-	-	4	13	26
Kvinner.....	516	29	9	13	32	3	113	153	164
-17 år.....	33	-	-	-	-	-	2	17	14

Kilde: Ukens statistikk nr. 51/52 1996, SSB.

4. Barn og unges lovbrudd

Ungdom begår mindre alvorlige lovbrudd og straffes med forelegg. Simple, grove tyverier og biltyverier er den vanligste hovedforbrytelsen for 15-17-åringene.

Siktede ungdommer

Tabell 4.1 tar for seg siktede for lovbrudd. De siktede er fordelt på fylke, kjønn og alder. Lovbrudd omfatter her både forbrytelser og forseelser. Dette gir mer robuste tall for de aldersgruppene som blir trukket fram her. Men det betyr også at denne tabellen ikke er direkte sammenlignbar med de andre tabellene som dekker kriminalitet, siden de sistnevnte bare tar for seg forbrytelser.

For 1996 er det registrert 68 262 siktede personer for forbrytelser og forseelser for hele landet. Ca. 58 700, eller 86 prosent av totalantallet, hadde en registrert gjerningsmann som er 18 år eller eldre. I den aldersgruppen som dette heftet tar for seg, 0-17 år, var det 4 581 siktede i alderen 16-17 år, dvs. 6,7 prosent av alle siktede.

Av de siktede var 84 prosent menn, og nær 15 prosent var kvinner. I den aktuelle aldersgruppen var det i antall

SSB setter en nedre grense på 5 år i den publiserte statistikken over siktede. Hvis 5-åringene skulle tas ut som en egen gruppe, ville fylkestallene bli så små at man her har valgt å slå sammen 5-åringene med 6-12-åringene.

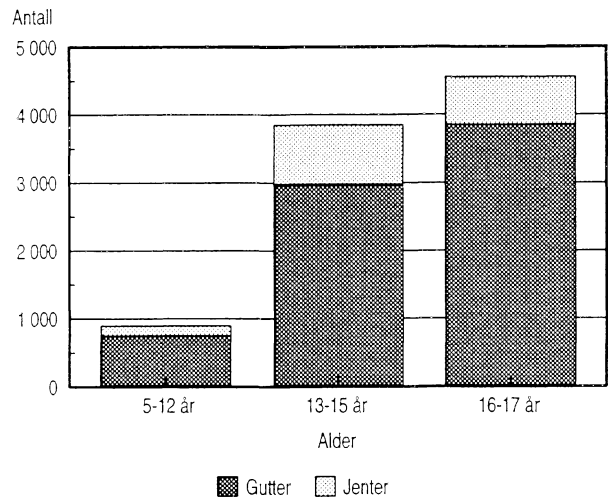
Å være siktet innebærer at en person anses som å være gjerningsperson (av politiet). Det finnes ingen nedre aldersgrense for å utføre en kriminell handling, slik at siktede kan være under kriminell lavalder (15 år). Siktelse sier ikke noe om en ev. reaksjon.

4.1. Siktede for lovbrudd, etter alder og kjønn. Hele landet. 1996

	Siktede			
	I alt	Uoppgitt	Menn	Kvinner
I alt	68 262	918	57 356	9 988
5-12 år	911	13	754	144
13-15 år	3 886	36	2 976	874
16-17 år	4 581	21	3 853	707
18- år	58 739	774	49 705	8 260
Uoppgitt	145	74	68	3
Uoppgitt i alt	3 314	841	2 206	267
5-12 år	20	12	4	4
13-15 år	78	26	40	12
16-17 år	52	18	32	2
18- år	3 040	720	2 072	248
Uoppgitt	124	65	58	1

Kilde: Kriminalstatistikk, SSB.

Figur 4.1. Siktede for lovbrudd, etter alder og kjønn. Hele landet. 1996

Kilde: Kriminalstatistikk, SSB.

flest siktede gutter i alderen 16-17 år, mens det for jentenes del var flest siktede i alderen 13-15 år. Fordelt på årskull var det likevel flest siktede i alderen 16-17 år for begge kjønn. Blant de unge siktede utgjorde de unge jentene en større andel av de kvinnelige siktede (17 prosent) enn de unge guttene gjorde av mannlige siktede (13 prosent).

Ungdom får forelegg

Denne tabellen (4.2) viser antall reaksjoner i forbrytelsessaker, fordelt på reaksjonstype og gjerningssted (fylke). Reaksjonene her gjelder for både gutter og jenter, og det er bare 15-17-åringene som er presentert. Tallene gjelder for 1995. Forseelser er utelatt.

For landet som helhet peker forelegg seg ut som hovedreaksjonen i forbrytelsessaker der 15-17-åringene var involvert; av 1 341 reaksjoner var 564 forelegg. Den nest mest vanlige reaksjonen i 1995 var betinget fengsel. Deretter fulgte betinget fengsel kombinert med bot.

I alle fylkene utenom to, var forelegg den mest vanlige reaksjonsformen i forbrytelsessakene. I Aust-Agder forekom betinget fengsel og bot flest ganger, mens betinget fengsel (uten bot) ble idømt flest ganger i Hordaland.

Av fylkene hadde Oslo flest reaksjoner (161), fulgt av Hordaland, Rogaland, Sør-Trøndelag og Akershus. Finnmark med sine 18 reaksjoner hadde det laveste antallet.

4.2. Reaksjoner i forbrytelsessaker for 15-17-åringer, etter reaksjonens art og gjerningssted. Fylke. 1995. Absolutte tall og prosent

	Reaksjonens art											Reaksjoner pr. 1 000 innbyggere
	Betinget påtale- unn- latelse I alt	Sam- funns- tjeneste	Fore- legg	Bot ved dom	Straffe- utmåling utsatt	Betinget fengsel	Betinget fengsel og bot	Ubetin- get og betinget fengsel	Ubetin- get og betinget fengsel	Sikring		
	Absolutte tall											
Hele landet	1 341	55	62	564	38	27	253	208	55	78	1	8,43
Østfold	89	-	3	52	2	3	16	7	4	2	-	10,02
Akershus	97	1	6	47	2	1	15	15	4	6	-	6,11
Oslo	161	2	2	77	13	6	31	16	6	8	-	13,38
Hedmark	41	2	2	20	-	5	9	2	-	1	-	6,45
Oppland	32	-	-	14	1	-	7	7	1	2	-	4,87
Buskerud	60	-	2	29	-	2	12	8	1	6	-	7,44
Vestfold	65	1	7	19	2	-	7	18	5	6	-	8,50
Telemark	63	-	3	21	1	-	11	15	5	7	-	10,33
Aust-Agder	26	1	1	1	-	-	3	15	2	3	-	6,17
Vest-Agder	66	3	3	31	1	2	11	8	3	4	-	10,39
Rogaland	106	1	4	50	1	2	26	11	2	9	-	7,08
Hordaland	148	27	6	25	3	1	40	37	4	5	-	9,10
Sogn og Fjordane	37	-	-	22	-	-	4	7	2	2	-	8,35
Møre og Romsdal	60	3	9	21	1	2	7	13	3	-	1	6,06
Sør-Trøndelag	97	9	1	33	4	1	26	9	3	11	-	10,73
Nord-Trøndelag ..	34	1	1	19	2	-	7	2	1	1	-	6,58
Nordland	69	3	1	42	4	1	9	4	4	1	-	7,49
Troms	53	1	10	26	1	-	5	8	2	-	-	9,82
Finnmark	18	-	-	7	-	-	6	2	2	1	-	6,86
Svalbard	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.
Utlandet	8	-	-	5	-	-	-	3	-	-	-	.
Uoppgitt	11	-	1	3	-	1	1	1	1	3	-	.
	Prosent											
Hele landet	100,00	4,10	4,62	42,06	2,83	2,01	18,87	15,51	4,10	5,82	0,07	
Østfold	100,00	-	3,37	58,43	2,25	3,37	17,98	7,87	4,49	2,25	-	
Akershus	100,00	1,03	6,19	48,45	2,06	1,03	15,46	15,46	4,12	6,19	-	
Oslo	100,00	1,24	1,24	47,83	8,07	3,73	19,25	9,94	3,73	4,97	-	
Hedmark	100,00	4,88	4,88	48,78	-	12,20	21,95	4,88	-	2,44	-	
Oppland	100,00	-	-	43,75	3,13	-	21,88	21,88	3,13	6,25	-	
Buskerud	100,00	-	3,33	48,33	-	3,33	20,00	13,33	1,67	10,00	-	
Vestfold	100,00	1,54	10,77	29,23	3,08	-	10,77	27,69	7,69	9,23	-	
Telemark	100,00	-	4,76	33,33	1,59	-	17,46	23,81	7,94	11,11	-	
Aust-Agder	100,00	3,85	3,85	3,85	-	-	11,54	57,69	7,69	11,54	-	
Vest-Agder	100,00	4,55	4,55	46,97	1,52	3,03	16,67	12,12	4,55	6,06	-	
Rogaland	100,00	0,94	3,77	47,17	0,94	1,89	24,53	10,38	1,89	8,49	-	
Hordaland	100,00	18,24	4,05	16,89	2,03	0,68	27,03	25,00	2,70	3,38	-	
Sogn og Fjordane	100,00	-	-	59,46	-	-	10,81	18,92	5,41	5,41	-	
Møre og Romsdal	100,00	5,00	15,00	35,00	1,67	3,33	11,67	21,67	5,00	-	1,67	
Sør-Trøndelag	100,00	9,28	1,03	34,02	4,12	1,03	26,80	9,28	3,09	11,34	-	
Nord-Trøndelag ..	100,00	2,94	2,94	55,88	5,88	-	20,59	5,88	2,94	2,94	-	
Nordland	100,00	4,35	1,45	60,87	5,80	1,45	13,04	5,80	5,80	1,45	-	
Troms	100,00	1,89	18,87	49,06	1,89	-	9,43	15,09	3,77	-	-	
Finnmark	100,00	-	-	38,89	-	-	33,33	11,11	11,11	5,56	-	
Svalbard	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Utlandet	100,00	-	-	62,50	-	-	-	37,50	-	-	-	
Uoppgitt	100,00	-	9,09	27,27	-	9,09	9,09	9,09	9,09	27,27	-	

Kilde: Kriminalstatistikk, SSB.

Sett i forhold til innbyggertallet var det 8,43 reaksjoner pr. 1 000 innbyggere i alderen 15-17 år i landet i 1995. Når man tar hensyn til antall innbyggere 15-17 år i fylket, og så ser på antall reaksjoner i forbrytelsessaker, justeres bildet av hvor utbredt kriminelle handlinger er i fylkene. Oslo med 13,38 reaksjoner pr. 1 000 innbyg-

gere i alderen 15-17 år hadde flest reaksjoner. Sør-Trøndelag hadde nest flest reaksjoner, alder og innbyggertall tatt i betraktning. Vest-Agder, Telemark og Østfold fulgte på de neste plassene. Lavest snitt hadde Oppland.

4.3. Reaksjoner i forbrytelsessaker, etter personens kjønn, alder og type hovedforbrytelse

Type hovedforbrytelse	Begge kjønn						Av dette menn				
	I alt	Alder				Uopp- gitt	I alt	Alder			
		15-17	18-20	21-24	25-			15-17	18-20	21-24	25-
Alle typer forbrytelser	17 600	1 341	2 733	3 370	10 154	2	15 470	1 155	2 461	2 993	8 861
Forbrytelser mot straffeloven											
Forbrytelser mot statens selvstendighet og sikkerhet	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Forbrytelse mot Norges statsforfatning og statsoverhode	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forbrytelse med hensyn til utøvelsen av statsborgerlige rettigheter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forbrytelse i den offentlige tjeneste	9	-	-	-	9	-	8	-	-	-	8
Forbrytelse mot den offentlige myndighet	287	19	41	63	164	-	253	12	36	58	147
Vold mot offentlig tjenestemann	256	19	35	56	146	-	225	12	32	51	130
Forbrytelse mot den alminnelige orden og fred	194	12	34	39	109	-	189	12	33	39	105
Innbrudd	192	12	34	39	107	-	188	12	33	39	104
Allmennfarlig forbrytelse	2 368	88	296	486	1 497	1	2 005	70	240	425	1 270
Narkotikaforbrytelse	2 060	84	276	442	1 257	1	1 728	66	224	387	1 051
Grovt narkotikaforbrytelse	302	4	20	43	235	-	271	4	16	37	214
Falsk forklaring	74	5	9	15	45	-	58	3	6	13	36
Falsk anklage	41	6	5	11	19	-	32	6	5	9	12
Pengefalsk	4	-	-	-	4	-	4	-	-	-	4
Dokumentfalsk	635	75	71	102	387	-	453	44	57	77	275
Forbrytelse mot sedeligheten	344	18	24	48	254	-	336	17	23	48	248
Voldtekt	36	6	2	4	24	-	36	6	2	4	24
Utuktig omgang med barn under 14 år	65	6	7	7	45	-	64	5	7	7	45
Forbrytelse mht. familieforhold	4	-	-	-	4	-	4	-	-	-	4
Forbrytelse mot den personlige frihet	350	14	36	45	255	-	337	11	34	43	249
Forbrytelse mot liv, legeme og helse	2 391	217	459	501	1 214	-	2 274	197	437	472	1 168
Grovt legemsbeskadigelse	2	-	1	1	-	-	2	-	1	1	-
Drap	38	5	3	3	27	-	36	5	3	3	25
Uaktsomt drap	38	-	11	10	17	-	36	-	11	10	15
Ærekrenkelse	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1
Underslag	333	2	15	34	282	-	259	1	11	22	225
Tyveri	4 537	558	941	975	2 063	-	4 141	514	872	903	1 852
Simpelt tyveri	1 286	138	224	263	661	-	1 084	122	205	228	529
Grovt tyveri	2 784	319	620	603	1 242	-	2 614	297	576	570	1 171
Brukstyveri av motorkjøretøy	457	100	97	104	156	-	434	94	91	100	149
Utpressing og ran	173	25	33	38	77	-	159	24	31	33	71
Ran	108	19	21	21	47	-	98	18	19	17	44
Grovt ran	62	6	12	17	27	-	58	6	12	16	24
Bedrageri og utroskap	1 384	8	114	251	1 011	-	1 027	7	85	186	749
Forbrytelse i gjeldsforhold	339	-	-	9	330	-	308	-	-	9	299
Skadeverk	697	119	155	138	285	-	648	106	147	135	260
Åger og lykkespill	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forbrytelse i sjøfartsforhold	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Heleri og etterfølgende bistand	931	57	123	177	574	-	815	48	112	155	500
Forbrytelser utenfor straffeloven											
Narkotikaforbrytelse mot lov om legemidler mv.	1 735	117	332	371	915	-	1 431	82	287	299	763
Forbrytelse mot ligningsloven	324	-	1	5	318	-	297	-	1	5	291
Forbrytelse mot den militære straffelov	168	-	44	56	68	-	167	-	44	56	67
Annen forbrytelse utenfor straffeloven	276	1	-	6	268	1	264	1	-	6	257

Kilde: NOS Kriminalstatistikk 1995, SSB.

Den prosentvise fordelingen av reaksjonstyper i hvert fylke viser at generelt sett er det forelegg som benyttes oftest. Men det varierer fra fylke til fylke hvor stor andel av reaksjonene i fylket som er av de forskjellige typene. For eksempel lå Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Hordaland, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Finnmark under landsgjennomsnittet for forelegg. Når det gjelder samfunnstjeneste, varierte de fylkesvise andelen mellom 1,03 og 18,87 prosent, med landsgjennomsnittet på 4,62 prosent.

Tyverier på topp

Tabell 4.3 gir bare tall for hele landet. Den viser straffereaksjoner etter type hovedforbrytelse, kjønn og alder. Siden barn og unge er temaet, er det aldersgruppen 15-17 år som er interessant. I tillegg kan kolonnen

«I alt» brukes for å se på ungdomsforbryternes andel av alle forbrytelsene som kom inn i rettssystemet.

Tyverier, fordelt på typene simpelt, grovt og brukstyveri av motorkjøretøy, var i flertall mht. forbrytelsestype for aldersgruppen 15-17 år. Som nummer to på listen over flest hovedforbrytelser var forbrytelse mot liv, legeme og helbred. Deretter fulgte skadeverk, narkotikaforbrytelse mot lov om legemidler mv. og allmennfarlige forbrytelser (narkotikaforbrytelser). Av de fem nevnte er fire brudd på straffeloven, mens narkotikaforbrytelse mot lov om legemidler mv. ligger utenfor straffeloven.

Kjønnsfordelingen viser at det i hovedsak var gutter som fikk straffereaksjoner i denne aldersgruppen.

5. Barn og unges fritid

Barn og unge har en aktiv fritid. Fritidssystemene er varierte, men det finnes klare «vinnere». Kino og bøker, idrett og musikk fenger mange. Fjernsynet har også en framtrødende plass i barn og unges hverdag.

Hovedvekten av tabellene i denne delen dekker kultur og massemedia. Massemedier finnes i både trykte og elektroniske varianter, og i undersøkelsene inngår aviser, tidsskrifter, ukeblad, tegneserieblad, bøker, plater/kassetter/CD-er, video, radio, fjernsyn og hjemme-PC. Kultur favner vidt, og her er disse tilbudene tatt med: kino, teater/musikal/revy, opera/operette, ballett-/dancesforestilling, konserter (klassisk og populærmusikk), kunstutstilling, museum, folkebibliotek og idrettsarrangement.

Der annet ikke er angitt, er tallene hentet fra kultur- og mediebruksundersøkelsene som SSB gjennomførte i 1991, 1994 og 1996. Undersøkelsene er utvalgsundersøkelser, dvs. at en tilfeldig gruppe personer er blitt bedt om å svare på spørsmål. I dette heftet er i tillegg svarene til personer i en viss alder valgt ut. Dette fører til at funnene bare kan presenteres på landsnivå.

5.1. Andel ferieturer med barn som reisefølge 1992/93¹. Prosent

	Antall ferieturer totalt	Av dette sammen med barn
Alle	2576	34
Kjønn		
Mann	1220	33
Kvinne	1356	34
Alder		
16-24 år	443	4
25-44 år	1132	58
45-66 år	787	23
Familiefase		
Enslig forsørger	77	69
Par, yngste barn 0-6 år	482	82
Par, yngste barn 7-19 år	440	73
Landsdel		
Akershus/Oslo	687	30
Buskerud/Oppland/Hedmark ..	287	31
Østfold/Vestfold	221	33
Telemark/Agder	238	35
Vestlandet	708	35
Trøndelag	210	42
Nord-Norge	225	35

¹ Dette er et utdrag av tabellen på side 23 i Rapport 94/6. Kilde: Rapport 94/6, SSB.

Barn som reisefølge

Tabell 5.1 sier indirekte noe om barn. Den forteller noe om ferieforhold for barn og unge. Det skilles ikke mellom ulike aldersgrupper barn i denne sammenheng.

I 1992/93 var det barn med som reisefølge på én tredjedel av ferieturene som ble foretatt av nordmenn i alderen 16-79 år.

Personer med foreldreansvar tok barn med seg på 70-80 prosent av ferieturene. Det var særlig par med yngre barn som hadde barn som reisefølge på ferieturer.

Landsdelene skiller seg ikke nevneverdig fra hverandre, når det gjelder hvorvidt barn var reisefølge på ferie. Det er imidlertid ett unntak; Trøndelag skilte seg ut med en andel på over 40 prosent.

Kino, bøker og idrett på topp

Kino, bibliotek og idrett peker seg ut som klare «vinnere» når det gjelder hvilke kulturtilbud barn og unge benytter seg av. Prosentandelene for disse tre aktivitetene ligger høyt over prosentandelene for de øvrige tilbudene.

Det er i den eller de to eldste aldersgruppene at flest har gått på kino, bibliotek, teater, opera, ballett, kunstutstilling, populærmusikkonsert, museum og idrettsarrangement.

Generelt sett benytter barn og unge seg i større grad av alle kulturtilbudene enn gjennomsnittet for befolkningen.

16-17-åringene har gjennomsnittlig gått på kino og vært på bibliotek én gang i måneden, mens 13-15-åringene har tilsvarende besøksfrekvens på idrettsarrangement.

I det hele tatt er det kino, bibliotek og idrettsarrangement som i tillegg til å være de aktivitetene som flest benytter seg av, er de aktivitetene som også blir oppsøkt oftest.

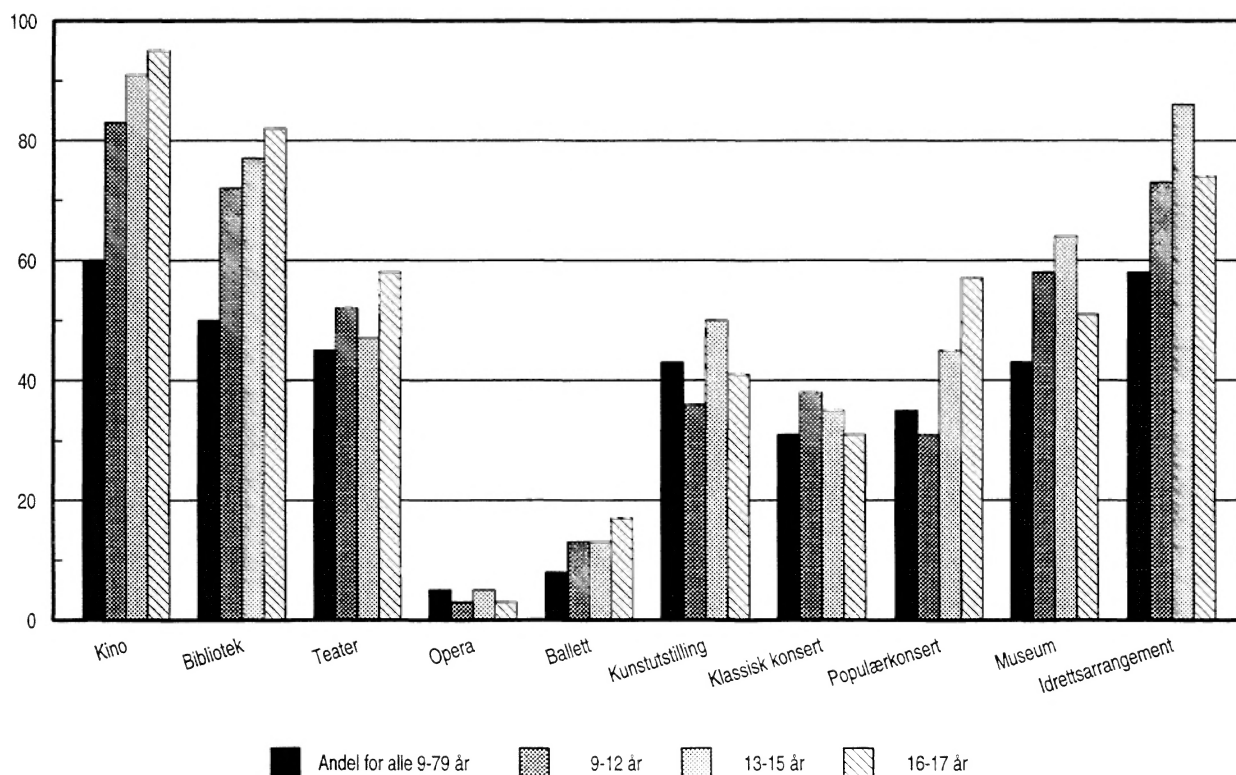
For alle aldersgruppene er biblioteket det tilbudet som gjennomgående er blitt benyttet ofte de siste 12 månedene. Mens 9-12-åringene oftest har vært på biblioteket, eller vært tilskuere på et idrettsarrangement og vært på kino, i den rekkefølgen, har 13-15-åringene vært på idrettsstevne mer enn 12 ganger, på biblioteket i underkant av 12 ganger og 6 ganger på kino. Ungdom 16-17 år har så vidt benyttet biblioteket flere ganger

5.2. Andel som har benyttet ulike kulturtilbud og antall ganger de er benyttet siste 12 måneder, etter alder, 1991 og 1994

	Kino	Bibliotek	Teater	Opera	Ballett	Kunst- utstilling	Klassisk- konsert	Populær- konsert	Museum	Idretts- arrangement
Andel for alle 9-79 år	60	50	45	5	8	43	31	35	43	58
Av dette										
9-12 år	83	72	52	3	13	36	38	31	58	73
13-15 år	91	77	47	5	13	50	35	45	64	86
16-17 år	95	82	58	3	17	41	31	57	51	74
Antall for alle 9-79 år	4,3	5,3	1,1	0,1	0,2	1,5	1,0	1,3	1,1	6,4
Av dette										
9-12 år	3,9	9,0	1,0	0,0	0,4	0,6	1,1	0,6	1,5	6,4
13-15 år	6,0	11,7	0,9	0,1	0,2	0,9	0,9	1,2	1,6	12,3
16-17 år	12,0	12,2	1,8	0,0	0,3	0,9	1,2	2,2	1,0	10,5

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1991 og 1994, SSB.

Figur 5.1. Andel som har benyttet ulike kulturtilbud siste 12 måneder, 1991 og 1994

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1991 og 1994, SSB.

enn kinotilbudet, mens de har vært tilskuere på idrettsarrangement 10,5 ganger i løpet av det siste året.

De andre kulturtilbudene har vesentlig lavere oppmøte; de benyttes sjelden mer enn én til to ganger i året. Opera og ballett skårer lavest på oppmøteprosenten i alle aldersgruppene. Etter «tre-på-topp»-aktivitetene er det museumsbesøk som oftest er benyttet av 9-15-åringene, mens 16-17-åringene går på populærkonsert.

Kulturbruk henger sammen med kulturtilbud; tilgjengeligheten varierer i Norge, avhengig av hva slags tilbud det er snakk om og hvor i landet man bor.

Musikk som hobby

Musikk er den store vinneren når det gjelder barn og unges egne aktiviteter innen kulturområdet. I forhold til gjennomsnittet for befolkningen ligger barn og unges andel klart over mht. både å spille et instrument og å være med i kor/orkester/sang-/musikkgruppe. Mens det i befolkningen (9-79 år) er 13 prosent som spiller instrument, er det 51 prosent av 9-12-åringene som gjør det. Blant 13-15-åringene er det 29 prosent som spiller et instrument, og blant 16-17-åringene er prosentandelen 25 (dvs. 1 av 4). Selv om andelen for alle aldersgruppene ligger godt over befolkningen generelt, ser vi også at tendensen er synkende med økende alder.

5.3. Andel med egne aktiviteter innen kulturområdet, etter alder, 1991 og 1994. Prosent

	Med i teater-/ revygruppe	Spiller instrument regelmessig	Med i kor/orkester/ sang-/musikkgruppe	Driver med kunst/kunst- håndverk på fritiden	Antall spurte
Alle 9-79 år	2	13	9	14	4002
Av dette					
9-12 år	2	51	26	13	246
13-15 år	5	29	18	15	197
16-17 år	8	25	23	12	121

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen, SSB.

5.4. Andel som spiller ulike instrumenter blant dem som kan spille, etter alder, 1994. Prosent

	Blokk- fløyte	Andre treblå- sere	Trom- pet, kor- nett	Andre mes- sing- blå- sere	Piano	El-orgel, syn- thesi- zer	Andre tan- gent- instru- menter	Gitar	Andre stren- gein- stru- menter	Fiolin, fele	Andre stry- kere	Trekk- spill, to- rader o.l.	Trom- mer, slag- verk	Andre instru- men- ter	Antall spurte
9-12 år ..	65	8	8	11	30	12	7	7	0	6	0	2	5	1	104
13-17 år ..	39	4	6	7	41	16	2	38	5	6	0	2	10	4	108

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

Når det gjelder å drive med kunst og kunsthåndverk på fritiden, skiller ikke barn og unge seg fra resten av befolkningen. Ellers er det flere ungdommer, sett i forhold til befolkningen, som er med i teater-/revygruppe.

Piano, blokkfløyte og gitar populære

Ved å begrense seg til å se på dem som spiller et instrument, kan man få et inntrykk av hvilke instrumenter det er mest vanlig å kunne spille på.

Blokkfløyte og piano peker seg ut som instrumenter som hvert tredje barn eller flere i hver aldersgruppe kan spille. To tredjedeler av alle 9-12-åringene spiller blokkfløyte. Dette kan ses i sammenheng med musikkundervisningen i skolen. Det er også ca. 40 prosent av 13-17-åringene som spiller dette instrumentet.

Det er mest vanlig å spille piano i den eldste aldersgruppen, men forskjellen i forhold til blokkfløyte og gitar er ikke stor (41 mot 39 og 38 prosent). Det å spille gitar ser ut til å være et klart ungdomsfenomen; 38 prosent av 13-17-åringene spiller gitar, mot 7 prosent av 9-12-åringene. For alle mellom 9 og 79 år er andelen gitarspillere 32 prosent (mer informasjon i Statistiske analyser 13/96, SSB).

De typiske korpsinstrumentene er det klart færre som spiller på, sammenlignet med blokkfløyte og piano.

Fiolin- og trompetspill er like utbredt blant 13-17-åringene (med 6 prosent), mens trommer er noe mer populært med 10 prosent.

Musikkskoler

Kommunale driftsutgifter til musikkskoler varierer. Under kommenteres bare fylkestall i forhold til landstall.

5.5. Driftsutgifter i 1 000 kroner for musikk-skoler. Fylke, 1995

Driftsutgifter i 1 000 kr

Hele landet	501 842
Østfold	12 218
Akershus	45 078
Oslo	13 925
Hedmark	20 986
Oppland	17 107
Buskerud	13 716
Vestfold	13 532
Telemark	20 823
Aust-Agder	10 978
Vest-Agder	16 063
Rogaland	56 613
Hordaland	56 018
Sogn og Fjordane	21 819
Møre og Romsdal	45 304
Sør-Trøndelag	47 312
Nord-Trøndelag	25 713
Nordland	29 870
Troms	22 829
Finnmark	10 793

Kilde: Offentlige finanser og kredittmarkedsstatistikk, SSB.

Utgiftene bør ses i sammenheng med antall barn og unge bosatt i kommunen/fylket.

Rogaland og Hordaland har størst utgifter til drift av musikkskoler, med over 11 prosent av totalbeløpet hver. Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal bruker hver ca. 9 prosent av «landsbudsjettet» til musikkskoler. Østfold, Aust-Agder og Finnmark har de laveste driftsutgiftene. I synkende rekkefølge plasserer de andre fylkene seg slik: Akershus, Nordland, Nord-Trøndelag, Troms,

Sogn og Fjordane, Hedmark, Telemark, Oppland, Vest-Agder, Oslo, Buskerud og Vestfold.

Jentene aktive biblioteksgjengere

Jenter er mer aktive biblioteksgjengere enn gutter, målt i antall lånte bøker fra et folkebibliotek. Alle 9-12-åringene og jenter i alderen 13-17 år har i snitt lånt mer enn én bok pr. måned det siste året (1994). De yngste jentene låner flest bøker, med 16,5 bøker i året. De eldste guttene låner færrest bøker, med 8 bøker de siste 12 månedene.

Det er klart flere av dem som leste en bok i går som også har vært på folkebibliotek de siste 12 månedene. Det er mellom 6 og 9 prosent flere som leste bøker dagen i forveien som også hadde vært på bibliotek, sammenlignet med dem som ikke hadde vært der.

Forskjellen i lesing av bøker mellom dem som har og dem som ikke har vært på bibliotek er størst i den eldste aldersgruppen. I aldersgruppen 9-12 år er både biblioteksbesøkere og de som ikke har vært på biblioteket siste året, forholdsvis ivrige boklesere; det er uansett 27 prosent eller flere av barna i denne aldersgruppen som leste bok i løpet av en gjennomsnittsdag.

Mye ballidrett

Fotball er den idrettsgrenen som flest barn og unge utøvde sist de deltok på et idrettsarrangement. For begge aldersgruppene er det fotball og dernest håndball som fanger flest utøvere. For 9-12-åringene er fotball den altoverskyggende deltakersporten; hele 53 prosent deltok i fotball sist de var med på et idrettsarrangement. Håndball følger på andreplass, med 18 prosent. Annen individuell idrett (som bl.a. inkluderer svømming og ridning) samlet 9 prosent deltakere i den yngste aldersgruppen, fulgt av friidrett og skiidrett på 7 prosent.

5.6. Antall bøker lånt på folkebibliotek siste 12 måneder, etter alder og kjønn. 1994

Alder og kjønn	Antall bøker lånt	Antall spurte
9-12 år		
Gutter	12,9	61
Jenter	16,5	69
13-17 år		
Gutter	8,0	78
Jenter	14,9	81

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

5.7. Andel som har lest bok en gjennomsnittsdag blant dem som har og dem som ikke har vært på folkebibliotek siste 12 måneder, etter alder. 1994. Prosent

Alder og biblioteksbesøk	Lest bok i går	Antall spurte
9-12 år		
Har ikke vært på folkebibliotek.....	27	42
Har vært på folkebibliotek	33	88
13-17 år		
Har ikke vært på folkebibliotek.....	18	34
Har vært på folkebibliotek	27	125

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

13-17-åringene har ikke et like stort sprik mellom andelen som deltar i de tre mest populære idrettene. Fotball ligger på 36 prosent, mens håndball har en deltakerandel ved idrettsarrangementer på 27 prosent. Lagidrettene står i det hele tatt sterkt i denne aldersgruppen.

Samtidig er det i aldersgruppen 13-17 år forholdsvis mange som driver med annen individuell idrett.

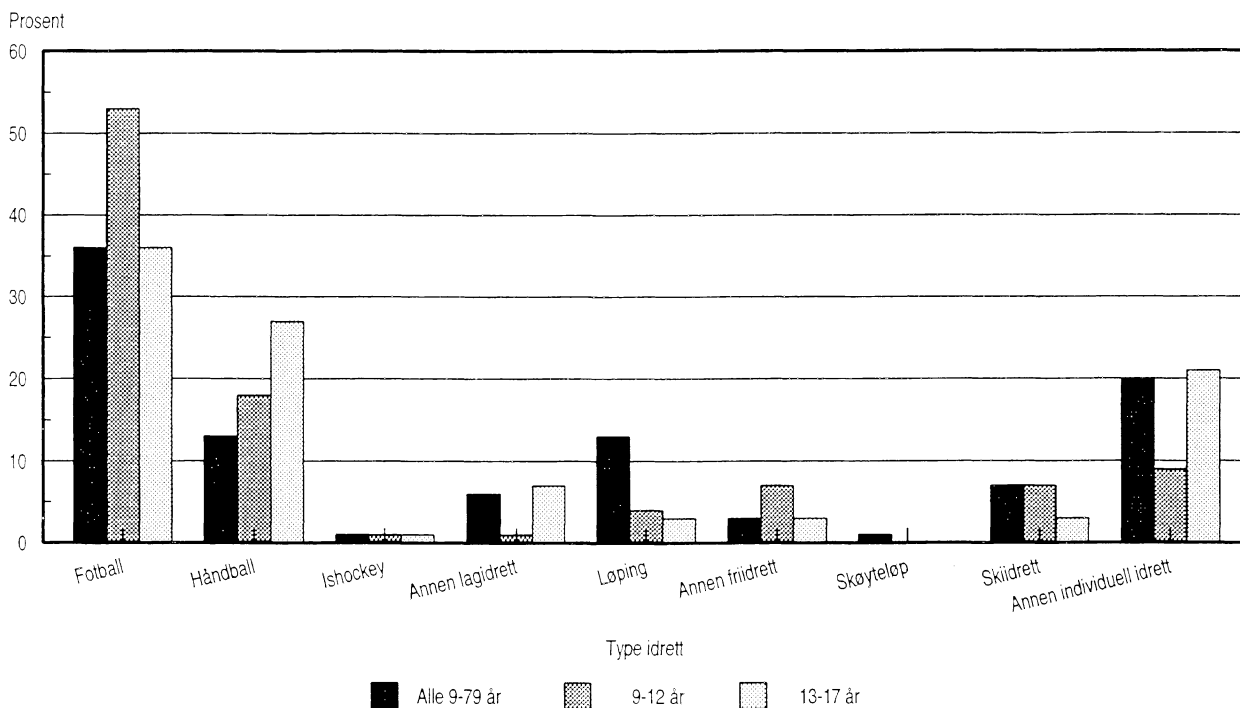
5.8. Andel som har deltatt i ulike typer idrettsgrener sist de deltok på idrettsarrangement, etter alder 1994. Prosent

	Fotball	Håndball	Ishockey	Annen lagidrett	Løping	Annen friidrett	Skøyteløp	Skiidrett	Annen individuell idrett
Alle 9-79 år	36	13	1	6	13	3	1	7	20
Av dette									
9-12 år	53	18	1	1	4	7	.	7	9
13-17 år	36	27	1	7	3	3	.	3	21

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

Figur 5.2. Andel som har deltatt i ulike idrettsgrener sist de deltok på idrettsarrangement. 1994

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

5.9. Andel som så ulike typer idrett sist de var på idrettsarrangement. 1994. Prosent

	Fotball	Håndball	Ishockey	Annen lagidrett	Løping	Annen friidrett	Skøyte løp	Skidrett	Annen individuell idrett
Alle	52	14	3	3	3	2	2	13	9
Av dette									
9-12 år	54	16	3	3	4	1	.	11	7
13-17 år	45	25	3	5	2	1	3	5	9

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

Fotball som tilskuersport

Både blant 9-12- og blant 13-17-åringene svarer flest at de så fotball sist de var på et idrettsarrangement. Foruten fotball samler håndball tilskuere i disse aldersklassene. Totalt har 70 prosent av både 9-12-åringene og 13-17-åringene sett fotball- eller håndballkamper sist de var på et idrettsarrangement.

Skidrett tiltrekker seg også unge tilskuere, spesielt 9-12-åringene. Skidrettens tilskuerandel i 1994 kan riktignok være påvirket av Lillehammer-OL.

Annen friidrett (inkluderer ikke løping) har den laveste prosentandelen tilskuere for disse aldersgruppene.

Medlemskap i idrettsforeninger

Jenter har færre registrerte medlemskap i norske idrettskretser enn gutter har. Dette gjelder både totaltall for landet og for hvert enkelt fylke.

Jenter i alderen 0-12 år har flere medlemskap enn jenter i alderen 13-16 år. Førstnevnte utgjør riktignok et større aldersintervall, selv om man kan anta at de aller yngste, si 0 til 5 år, til dels kan overses.

Aust-Agder har minst sprik mellom antall medlemskap i de to aldersgruppene. Hedmark, Oppland og Rogaland har opp mot 50 prosent flere medlemmer blant de yngre enn blant de eldre jentene.

De yngste guttene ser også ut til å være mer aktive enn gutter i alderen 13-16 år.

Finnmark har den minste forskjellen i antall medlemskap mellom aldersgruppene. I Akershus er det ca. 8 000 flere guttemedlemskap for 0-12-åringene enn 13-16-åringene. I Hedmark og Rogaland er det registrert ca. dobbelt så mange medlemskap for 0-12-årige gutter som for 13-16-årige gutter.

5.10. Idrettskretser, lag og medlemskapstall, etter kjønn og alder pr. 31.12.1996¹

	Antall lag	Medlemmer i alt		Jenter		Gutter	
		0- år	0-12 år	0-12 år	13-16 år	0-12 år	13-16 år
Hele landet	7 286	1 396 824	147 291	89 155	188 352	118 572	
Østfold Idrettskrets	387	72 169	5 864	4 371	7 906	5 756	
Akershus Idrettskrets	638	153 093	14 730	8 434	21 556	12 847	
Oslo Idrettskrets	613	186 209	11 176	6 231	17 863	10 294	
Hedmark Idrettskrets	361	65 175	6 628	3 499	8 760	4 710	
Oppland Idrettskrets	389	62 454	7 029	3 736	8 825	5 264	
Buskerud Idrettskrets	354	74 678	6 892	4 956	10 239	6 658	
Vestfold Idrettskrets	270	61 538	6 595	3 669	8 657	5 237	
Telemark Idrettskrets	285	51 646	5 838	3 526	7 115	4 768	
Aust-Agder Idrettskrets	176	30 873	2 927	2 330	4 262	3 527	
Vest-Agder Idrettskrets	262	41 326	4 798	2 978	5 987	3 759	
Rogaland Idrettskrets	506	98 895	13 925	7 310	16 437	8 624	
Hordaland Idrettskrets	629	108 057	13 974	7 911	18 222	11 001	
Sogn og Fjordane Idrettskrets	192	39 563	5 085	3 309	4 949	3 862	
Møre og Romsdal Idrettskrets	481	73 554	7 571	5 994	10 258	7 275	
Sør-Trøndelag Idrettskrets	441	95 628	9 793	6 045	11 403	8 479	
Nord-Trøndelag Idrettskrets	261	47 658	5 489	3 834	6 151	4 242	
Nordland Idrettskrets	493	57 234	7 404	4 566	9 568	6 046	
Troms Idrettskrets	350	40 256	4 288	2 962	5 790	3 443	
Finmark Idrettskrets	196	21 540	2 621	1 617	2 604	2 114	

¹ Tallene i denne tabellen vil avvike noe fra tilsvarende tabell i Statistisk årbok. SSBs statistikk inkluderer Norges Bedriftsidrettsforbund. NBIF har en nedre aldersgrense på 17 år for sine medlemmer og vil dermed ikke påvirke tallene for yngre aldersgrupper.

Kilde: Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité, Årsrapport 1996.

Unge går på fritids-/ungdomsklubber

I 1991 hadde 62 prosent blant 13-15-åringene vært på fritids-/ungdomsklubb i løpet av de siste 12 månedene. Halvparten av alle 10-12-åringene benyttet seg også av dette tilbudet, mens det blant barn 7-9 år var 29 prosent som benyttet seg av denne fritidsaktiviteten.

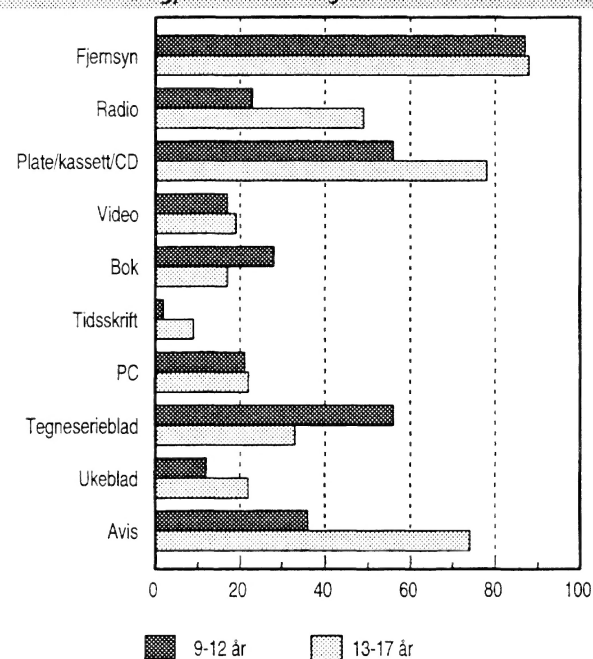
90 prosent ser på TV

Fjernsynet er det medietilbudet som vinner kampen om barn og unges oppmerksomhet. Både på spørsmål om hvilket medium som er brukt og hvor lenge, kommer TV-en ut på topp. Opp imot 90 prosent av 9-17-åringene ser på fjernsyn en gjennomsnittsdag.

Å spille plater/CD-er/kassetter står også høyt i kurs i begge aldersgruppene. Blant 13-17-åringene er det omtrent like vanlig å høre på musikk som det er å lese avisen.

9-12-åringene leser ikke aviser i samme grad som de eldre ungdommene, men de leser til gjengjeld oftere tegneserieblad. Sannsynligvis står Donald Duck&Co. for mye av denne lesingen. Som for tegneseriebladene er

Figur 5.3. Andel som har brukt ulike medietilbud en gjennomsnittsdag, 1996

Kilde: Mediebruksundersøkelsen 1996, SSB.

5.11. Andel som har brukt ulike medietilbud en gjennomsnittsdag, etter alder, 1996. Prosent

	Fjernsyn	Radio	Plate/kassett/CD	Video	Bok	Tidsskrift	PC	Tegneserieblad	Ukeblad	Avis	Antall svar
9-12 år	87	23	56	17	28	2	21	56	12	36	109
13-17 år	88	49	78	19	17	9	22	33	22	74	158

Kilde: Mediebruksundersøkelsen 1996, SSB.

5.12. Antall minutter brukt på ulike medietilbud en gjennomsnittsdag, etter alder. 1996. Prosent

	Fjernsyn	Radio	Plate/ kassett/CD	Video	Bok	Tidsskrift	PC	Tegne- serieblad	Ukeblad	Avis	Antall svar
9-12 år	89	10	21	11	9	0	12	14	3	6	109
13-17 år	115	45	69	12	8	3	19	8	5	15	158

Kilde: Mediebruksundersøkelsen 1996, SSB.

Tidsbruken er gjennomsnittet for alle i aldersgruppen. Antall minutter vil øke hvis man ser på faktiske mediebrukere (seere, lyttere osv.).

det den yngste aldersgruppen som i størst grad leser bøker.

Radio er også et medium som ca. halvparten av alle 13-17-åringene har benyttet en gjennomsnittsdag.

En god femtedel av de spurte barna mellom 9 og 17 år har benyttet hjemme-PC en gjennomsnittsdag.

Det er en betydelig andel som bruker alle de nevnte medietilbudene; mer enn 15 prosent av barn og unge har brukt disse mediene en gjennomsnittsdag.

Etermediene tar tid

Barn i aldersgruppen 9-12 år bruker i gjennomsnitt 1 time og 29 minutter foran fjernsynsskjermen. 13-17-åringene ser i gjennomsnitt på TV i 2 timer (115 minutter) på en gjennomsnittsdag.

Foruten TV-en bruker unge i alderen 13-17 år mye tid hver dag på musikk i form av plater, CD-er og kassetter, og på radio. PC-bruken og avislesingen er begrenset til 15-20 minutter hver.

Den yngre gruppen har også fjernsynet som det mest tidkrevende mediet, med musikklytting og tegneserie-

blader på de neste plassene. Bortsett fra TV-titting er det sjelden mer enn 20 minutter som brukes til noe medietilbud av barn i aldersgruppen 9-12 år.

Barn og unge benytter etermediene oftere og bruker mer tid på disse enn på tekst-mediene en gjennomsnittsdag. Det kan imidlertid være på sin plass å påpeke at det er fullt mulig å benytte flere medier samtidig.

PC-en som underholdning

9-15-åringene bruker i hovedsak hjemme-PC-en til spill og underholdning; hele 84 prosent av brukerne i denne aldersgruppen oppgir at de spiller og lar seg underholde av PC-en en gjennomsnittsdag.

En fjerdedel av barna og de unge som bruker PC hjemme en gjennomsnittsdag sier at den brukes til skolearbeid.

I den eldre aldersgruppen, dvs. blant 16-24-åringene, er det flest som bruker datamaskinen til utdanningsrelatert arbeid. Dette gjelder over halvparten av brukerne i denne gruppen. Samtidig bruker nesten like mange PC-en til spill og underholdning. 40 prosent sier at de tar PC-en i bruk som hjelpemiddel for hjem og fritid.

5.13. Brukere fordelt på type hjemme-pc-bruk en gjennomsnittsdag, etter alder. 1996. Prosent

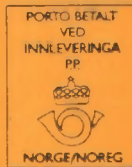

	Daglig arbeid	Underhold- ning/spill	Skolearbeid/ utdanning	Til hjem/fritid	Tilknyttet modem/faks	Tilknyttet CD-ROM-spiller
9-15 år	0	84	25	10	4	23
16-24 år	15	53	55	40	15	30

Kilde: Statistiske analyser 18, SSB.

Tillatelse nr.
159 000/502

B Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Publikasjonene kan bestilles fra:

Statistisk sentralbyrå
Salg- og abonnementservice
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 55 00
Telefaks: 62 88 55 95

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway